

KOMANDOLAR MARAŞ'TA CENAZE TÖRENİNE SALDIRDI, ÇOK SAYIDA ÖLÜ VAR

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, "Laikliğin 50. Yılı" Sempozyumunda yaptığı konuşmada "Mezhep kavgasının kardeş kavgasına dönüştürülmesini, dış düşmanların cabaları içinde saygı, inanc ve düşünce özgürlüğünü egeyen Kırımın istediği..." (Fotoğraf: ŞENOL KONUKÇU)

Laikliğin 50. Yılı Sempozyumu başladı

KORUTÜRK: "DIŞ DÜŞMANLAR MEZHEP KAVGASI İÇİN, ÇABA GÖSTERİYORLAR"

İSTANBUL (ÖZEL) Laikliğin 50. yılı dolayısıyla İstanbul İktisadi Ticari İlimler Akademisi'ne bağlı Siyasal Bilgiler Fakültesi tarafından düzenlenen sempozyum dün çalışmalarına başladı. 3 gün sürecek olan sempozyumda Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk de hazır bulundu. Korutürk yaptığı konuşmada "Dış düşmanlar, toplumdaki mezhep ayrılıklarını kardeş kavgasına dönüştürmek için büyük çaba gösteriyorlar" dedi. Prof. Orhan Oğuz'un açış konuşmasıyla başladı (Devamı Sa.7, Sü.4'de)

Ecevit gezisi sırasında Finlandiya Başkanı Kalev Sorsa ile görüşürken...

Ecevit, kuzey gezisini tamamlayarak, Türkiye'ye döndü

● Ecevit: "İsveç ve Finlandiya, Türkiye'ye yardıma öncülük edecek"

ANKARA (ÖZEL) Başbakan Bülent Ecevit Norveç, İsveç ve Finlandiya'yı kapsayan 10 günlük gezisini tamamlayarak dün akşam Türkiye'ye döndü. (Devamı Sa.7, Sü.3'de)

22 yıllık Adliye muhabiri Vasfiye Özkoçak:

"Fikir özgürlüğü, davalarla kısıtlanamaz"

- Işık Yurtçu: "Gazeteler üzerinde gizli sansür uygulanıyor"
- Gazetemizin 16 Aralık tarihli nüshası toplattırıldı

CAN SAN

1978 yılı içinde İstanbul Adliyesinde sadece Toplu Basın Mahkemelerinde gazeteler ve gazeteciler aleyhinde açılan dava sayısının 1942'yi bulduğu ve bir o kadarının da Ağır Ceza Mahkemeleri dosyalarında bulunduğu bir dönemde mahkumiyetler verilmeye başlandı. Dünya gazetesi Yazışmaları Müdürü Işık Yurtçu önceki gün hapis ve para cezasına çarptırıldı.

Vasfiye Özkoçak da basın davalarıyla ilgili gelişmeleri yorumlayarak basın özgürlüğü kavramının içine düşürüldüğüne karışmaya değindi.

22 yıllık adliye muhabiri Vasfiye Özkoçak kişisel görüşlerini şöyle açıkladı: Hükümetin tutumunu sertleştirilmesiyle birlikte savcılar da meddeleri alabildiğine sert uyguluyor. (Devamı Sa.7, Sü.5'de)

★ TiKP tarafından düzenlenen binlerce kişinin katıldığı tören, saldırıya uğrayınca, öldürülen öğretmenlerin cenazesi gömülemedi

★ iki kişinin öldüğü resmen açıklanan olaylarda, ölü ve yaralı sayısı belli değil

ESKİ K. MARAŞ SENATÖRÜ ELBİSTAN'DA ÖLDÜRÜLDÜ

- Ankara'da iki, İstanbul'da bir genç ölü bulundu
- Eskişehir ve Adana'da iki kişi öldürüldü
- Denizli Lisesi, bir grup tarafından işgal edildi. Çok sayıda öğrenci gözaltına alındı

HABER MERKEZİ Kahramanmaraş eski Senatörü Avukat Hilmi Soydan, önceki gün saat 16.30 sıralarında Elbistan ilçesinde tabancayla vurularak öldürüldü. Belediye Başkanı ile görüşürken sonra otomobiline binen Hilmi Soydan'ın otomobilini kurşun yağmuruna tutuldu. Otomobilin arka kısmında oturan Soydan, başına isabet eden üç kurşunla olay yerinde öldü. Kimliği saptanamayan saldırgan ise olay yerinden kaçtı. (Devamı Sa.7, Sü.1'de)

MARAŞ (ÖZEL) K.Maraş'ta Mustafa Yüzbaşıoğlu ve Hacı Çolak'ın dün yapılan cenaze törenine katılan binlerce kişinin üzerine ateş açıldı. Olay sırasında kaç kişinin öldüğü ve yaralandığı henüz kesinlikle saptanamadı.

Önceki gece MHP'li Ömer Kayış, Mükerrrem Sevin ve Hamdi Kor tarafından öldürülen öğretmenler Mustafa Yüzbaşıoğlu ve Hacı Çolak'ın cenazelerini kaldırmak için TiKP K.Maraş İl Örgütü tarafından düzenlenen törene 15 bin kişi civarında geniş bir halk kitlesi katıldı. Cenaze korteji Kibris Meydanına doğru ilerlerken kortejin çevresi çeşitli yerlerden getirilmiş silahlı MHP'li gruplar tarafından kuşatıldı. TiKP İl

Petrol kaynaklarımızla ilgili bütün bilgiler Ruslara veriliyor

ANKARA (ÖZEL) Türkiye'nin petrol kaynaklarıyla ilgili bütün bilgiler, Rusya'ya veriliyor. Önceki gün Ankara'ya gelen bir Rus heyeti Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının elinde bulunan petrol kaynaklarımızla ilişkin bütün belgeleri, bulguları ve jeolojik haritaları inceleyecek. (Devamı Sa.7, Sü.4'de)

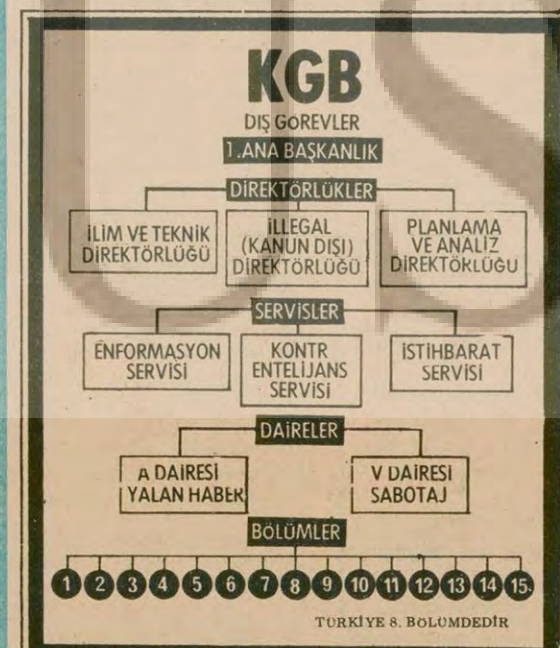
Isparta'daki kazada 15 kişi öldü

BURDUR (AA) Isparta yakınlarında Ağlasun ilçesi civarında meydana gelen trafik kazasında 15 kişi öldü, 30 kişi yaralandı.

Fazla hız dolayısıyla meydana gelen kazada ölenlerden, ismi tespit edilen 9 kişinin adları şöyle: Mehmet Ali Ayyıldız, Latife Çifte, Memiş Uslu, Hasan Yavuz, Ahmet Aktepe, Sadık Karazum, Nuh Sağ, Nuri Sural, Ramazan Özkan.

"Savaş Yolu" adlı bir dergi gazetemizin bir bankadan 25 milyon kredi aldığını iddia ediyor

İsbata davet ediyoruz

Sovyet gizli casusluk örgütü KGB'nin dış kesiminin seması. KGB'ye bağlı A Dairesi (Yalan Haber) Türkiye'ye yönelik yoğun faaliyette bulunuyor.

Sovyetlerin ünlü Türkiye uzmanı Mustafa Yavuz.

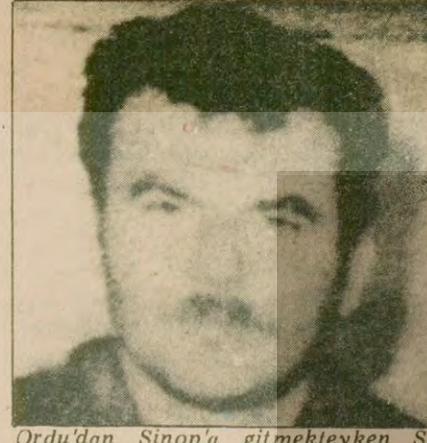
KGB'nin yalan haber yayma dairesinin görevi

Sovyetler Birliği'nin Türkiye'de yürüttüğü yıkıcı faaliyette KGB (Devlet Güvenlik Komitesi) örgütünün, Yalan Haber Dairesi (A Dairesi) önemli bir rol oynuyor. Bu daire, KGB'nin dış ülkelerdeki bütün gizli faaliyetini yürüten 1. Ana Başkanlığa bağlı. Yalan Haber Dairesinin Türkiye'de çalışan kolu ise, 8. bölümdür.

Yalan Haber Dairesinin KGB Nişannamesi'ne göre belirlenmiş görevleri şunlardır: "Yabancı ülkelerin kararlarını etkileyecek gizli eylem ve müdahaleler düzenlemek. 'Kapitalist toplumların' moralini bozacak ve Sovyetler Birliği'ne karşı faaliyet gösteren." (Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Sahte solun gizli cinayetlerini aydınlatıyoruz

28 Aralıktan itibaren AYDINLIK'TA

Ordu'dan Sinop'a gitmekteyken Sovyet hücumbotları tarafından Odessa'ya kaçırılan 'Yüksel' motorunun kaptanı Şevket Yasin ve eşi Taliye Yasin.

Kaçırılan balıkçımızın eşi: "Kocamın hayatından endişe ediyorum"

Devrimci öğrencileri okula sokmak istemeyen İGD, Dev-Sol ve Halkın Kurtuluşçuları

Şişli Siyasal Bilimler Yüksek Okulunda sahte solcuların sınıfın ortasında dövüldüğü öğrenci.

Sınıfın ortasında öğrenciyi dövüldü

İSTANBUL (ÖZEL) Şişli Siyasal Bilimler Yüksek Okulu'nda sahte solcuların DGB üyesi öğrencilere saldırıları sürüyor. Önceki gün Özkan Barutcu adlı 4. sınıf öğrencisi, dün de Müesser Güzelant adlı 2. sınıf öğrencisi okulun içinde saldırıya uğrayarak dışarı çıkarıldı. (Devamı Sa.7, Sü.4'de)

Rusların kaçırdığı Yüksel balıkçı motorundan hala haber yok

ANKARA (THA) Sovyetler Birliği'ne ait hücumbotları tarafından Odessa limanına kaçırılan "Yüksel" adlı balıkçı motorunun dün de bir haber alınmadı. Bilindiği gibi, Balıkçılar Derneği Başkanı Nevzat Aybakan gazetemize yaptığı açıklamada Şevket Yasin idaresindeki motorun Ordu'nun Perşembe limanından Sinop'a gitmekteyken mürettebatı ile birlikte bir Sovyet hücumbotu tarafından Rusya'ya götürüldüğünü bildirmişti.

Dışişleri Bakanlığı ve Rus elçiliği henüz bir açıklama yapmadı. Motor ve mürettebatı hakkında dün de herhangi bir bilgi alınmadı. Öte yandan THA'nın bildirdiğine göre, Kaptan Şevket Yasin'in eşi Taliye Yasin, "Çocuğu ile birlikte ortada kaldığı, kocasının hayatından endişe ettiğini" söyledi. Yaşamlarını kocasının balıkçılıktan elde ettiği gelirle sürdürebildiklerini belirten Yasin, "Eğer kocam sağ salım geri dönerse çocuğumun süttünü sağladığım inegimizi kurban edeceğim" dedi.

CHP'li Genç: "MIT, millilik niteliğini yitirdi"

● CHP'li Akıncı: "Bir terör örgütü var"

ANKARA (THA) TBMM Bütçe Karma Komisyonunun dünki toplantısında, Başbakanlık bütçesinin görüşülmesi sırasında bir konuşma yapan CHP milletvekili Genç, MIT'in millilik niteliğini yitirdiğini, başka amaçlar için kullanılmasını nedeniyle gerekli işi ihbarat yapamadığını söyledi.

Süleyman Genç konuşmasında eski Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in, "MIT'in, CIA ve SAVAK ile işbirliği yaptığı" yönündeki açıklamalarına değinerek, "Bir ülkenin millilik niteliğini kaybederse sıkıntı doğar" dedi. (Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Sustalı çakı ve sivri uçlu bıçak yapımı yasaklandı

HABER MERKEZİ Millet Meclisinde Genel Kurulunun önceki günkü birleşiminde hükümetin ateşli silahlar ve bıçaklar hakkındaki yasada cezaların artırılması yolunda hazırladığı tasarı, bazı değişikliklerle kabul edildi. Genel Kurul, 6136 sayılı kanunun 10. maddesinin değiştirilmesi ve bazı maddeler eklenmesi için 7 maddesini CHP Grubunda benimsenen şekilde karara bağladı. Millet Meclisinde kabul edilen maddelere göre ilke içinde kama, hançer, sustalı çakı, kılıç, sığı, sivri uçlu ve oluklu bıçaklar gibi bazı aletler yasaklandı. (Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Faşistler ve tekellerden Aydınlık'a teşekkürler

Aydınliğin ikinci sayfa- da yayımlanan "Savaş Yolu" adlı dergiye, Türkiye'de yayımlanmaya çalışılıyor. ...

KGB Yalan Haber Dairesinin yalan haberlerini, Türkiye'de yayımlanmaya çalışıyor. ...

Rusya'da yayınlanan dergileri Türkçeye çeviren yayın yapan Ürün dergisinde Novoye Vremya dergisinin TiKP'ye saldırı yazısı. ...

Novoye Vremya'nın yalanları

Moskova Radyosundan sonra, Sovyet televizyonunun denetlediği diğer yayın organları da Türkiye İşçi Köylü Partisi'ne ve Doğu Perinçek'e karşı saldırı ve karalamalara başladılar. Sovyetler Birliği'nde dokuz dilde yayınlanan haftalık "Novoye Vremya" (Yeni Zamanlar) dergisi, 43. sayısında şöyle yazıyor: "Bu yılın Ocak ayında sözde TiKP ortaya çıktı. TiKP'nin 'lideri' Doğu Perinçek, büyük bir toprak ağasının oğludur. Bütün Maoç grupları ertmeyi düşünmektedir." (Ürün, Sayı: 54, S. 15) (Devamı Sa.7, Sü.7'de)

İskandinavya ülkeleri ve Türkiye yakınlaşması

Özer Yavuz
Stockholm Türkiye Halk Birliği Başkanı

Ecevit'in İskandinavya gezisi, Türkiye'nin 2. Dünya ülkeleriyle yakınlaşması açısından olumlu bir gelişmedir. Esasında Ecevit'in uzun süreden beri İskandinav ülkelerine özel bir ilgi duyduğu bilinmektedir.

İskandinav ülkeleri deyince akla, İsveç, Norveç, Danimarka ve Finlandiya gelmektedir. Fakat İskandinavyalılar İzlanda'yı da kendilerinden sayarlar.

İskandinav ülkeleri arasında tarihe dayanarak bir birlik vardır. Dil, kültür, gelenek-görenek bakımından benzerler. İskandinav halkları barışçıldır. 2. Dünya Savaşı'ndaki Hitler'in işgalini saymazsak yüzyıldan da fazla bir zamandır savaş yüzü görmemiş nesiller yaşamaktadır İskandinavya'da.

İskandinavya, Sovyetler Birliği'nin Avrupa'yı çevirme ve ele geçirme teşebbüsünde hesabına katması gereken önemli bir engeldir. Avrupa'yı güneyden çevirmenin yolu nasıl Türkiye'den geçerse, kuzeyden çevirmenin yolu da İskandinavya'dan geçer.

Sovyetler Birliği'nin Yeni Çarları, uzun bir süreden İskandinavya ülkeleri üzerinde çeşitli baskı, yıldırma, gözdağı verme, beşinci kol faaliyetlerini arttırmışlardır.

Yeni Çarlar, Baltik Denizinde atom denizaltıları bulunduyorum. Bu denizaltılar zaman zaman İskandinav ülkeleri karasularını ihlal etmektedir. 1977 yılında Norveç Kraliyet Ordusuna bağlı gemiler, bir Rus atom denizaltısını Fiyortlara sıkıştırıp iki haftaya yakın ablukaya aldılar. Denizaltı sonunda

ini kaybettirmeye muaffak oldu. İskandinav ülkeleri tarafından, İskandinav ülkeleri karasularında balık avlayan Rus gemilerinin yakalanıp alınması olağan olaylar arasındadır. Özellikle İskandinav ülkeleri balıkçıları Rusların bu tutumlarını protesto ediyorlar.

Yeni Çarlar zaman zaman İskandinav ülkelerinin kullandığı kısa dalga radyo frekansları üzerinden yayın yapmakta, radyo haberleşmelerini bir savaş durumunda kesmenin provalarını yapıyorlar. Danimarkalı uzmanlar, çok kuvvetli ses dalgalarının Kiev'deki bir istasyondan yayıldığını tespit ettiler.

Yeni Çarlar, İskandinavya üzerinde hegemonyacılık emellerine ulaşabilmek için, İskandinav ülkelerini birbirlerine kıskırtma politikası da izlemektedir.

Finlandiya'daki teslimiyetçi Kekkonen yönetimini ayakta tutabilmek için biribir entrika çevirmektedir. Kekkonen yönetimi 1956'dan beri işbaşındadır. Sovyet Yeni Çarları 1958, 1961 ve 1962 yıllarında Kekkonen yönetimini alaşağı etme girişimlerine açıkça müdahale etmişler ve işbirlikçilerinin iktidarını sürdürmüşlerdir. Lenin'in

6 Aralık 1917 de kendi kaderini tayin hakkı tanıdığı Finlandiya bugün, çeşitli "işbirliği ve dostluk" anlaşmalarıyla Sovyetler Birliği'ne politik ve ekonomik bakımdan bağımlı duruma düşürülmüştür. Yapılan bu işbirliği anlaşmalarından birinde Sovyetler Birliği'nin "Finlandiya'nın güvenliğinin tehdit eden dış tehlikeler" karşısında askeri müdahale hakkı sağlanmıştı.

İsveç'in durumu gelince, İsveç hakim sınıfları arasında hem direnme hem de teslimiyetçilik eğilimleri içindedir. 2. Dünya Savaşı sonrası Letonya, Litvanya ve Estonya'dan onbinlerce kişi İsveç'e sığınmıştır. İsveç halen Sovyetler'den kaçanlara kucak açmaktadır. İsveç halkı, Baltik ülkelerindeki millî zulmü yakından tanımaktadır. Geçtiğimiz günlerde İsveç'in savunma giderlerinin artırılması üzerine yoğun bir tartışma kopmuştur. VİGGEN savaş uçağının yerini tutaçak yeni tipte bir savaş uçağının yapılması konusu halen tartışılmaktadır. Bugünkü azınlık Halk Partisi Hükümeti direnmeden yanadır. Aynı zamanda "tarafsızlık" eğilimi ağır basmaktadır. İsveç gazeteleri, İsveç gizli polisi SEPO'nun

"bir yabancı ülkenin İsveç'i işgal şartlarında çalışacak bir 'İşgal Hükümeti' kurma planları yaptığını açıkladılar. Bu SEPO'nun daha şimdiden teslimiyet planları yaptığını ortaya koymaktadır.

Norveç, sosyal-emperyalistlerin direkt tehdidi altındadır. Sosyal-emperyalistler, Norveç'i NATO'dan koparmanın planlarını yapmaktadır. Norveç'e ait Svalbar Adalarına göz dikmiş durumdadır. Araştırma istasyonu adı altında Svalbar Adalarında faaliyete geçtiler. Gazeteciler, Svalbar Adalarına yükümlü nakliye uçaklarının tonlarca malzeme taşıdıklarını belirtiyorlar.

İzlanda ve Grönland'da da "işbirliği" anlaşmaları yapmak için dinlenip duruyor Yeni Çarlar. Bu ülkelere balıkçıları geliştirmek için "teknik yardım" vaadediyorlar.

İsveç'te yayınlanan ve hükümet yanlısı olarak bilinen EXPRESSEN gazetesi, Norveç'te Türkiye'yle uzun vadeli işbirliğinin adınımlarını atmakta olduğunu belirtmektedir. Gazetenin verdiği habere göre Norveç, Türkiye'ye, "az gelişmiş ülkelere yardım fonu"ndan kredi açacaktır. Türkiye, bu krediyi savunmasını güçlendirmek amacıyla Norveç'ten silah almak şeklinde kullanılacaktır. Avrupa'nın kuzey ve güney kanatlarını tutan iki ülkenin işbirliği Sovyet yayılmacılığına karşı olmak durumundadır. Türkiye halkı, iki siper devlete, özellikle Sovyet sosyal-emperyalistlerine karşı mücadelede birleşebileceği tüm güçlerle birleşerek muaffer olacaktır.

En büyük başbuğ Hitler

ATSIZ

TOGAN

TÜRKEŞ

1945 Yılı Avrupa'da faşizmin sonu olmuştur. Hitler'in ordu işgal ettiği yerlerden almış, ağır ziyata uğramıştı. Mussolini iktidarı ise Hitler'in desteğiyle zar zor ayakta durabiliyordu. Hitler bütün kuvvetlerini Rus - Alman sınıra yığıyor, bu sefer de batıdan gelen İngiliz ve Amerikan birliklerinin ilerleyişini durduruluyordu. Esir kamplarındaki çeşitli milletlerden esirler ayaklanıyor. Hitler sinir krizleri içindeydi.

Aynı yıllarda Türkiye'de Alman desteğiyle gelen faşist akıma karşı tutum değişmiş, eskiden faaliyetlerine göz yumulan faşistler hakkında davalar açılmıştır. Mahkeme tutanakları, bugün Kavayaz Turan gibi faşist dergilerin bayrak editörleri Atsız, Togan ve MHP Genel Başkanı Türkeş'in Hitler'in emrinde faaliyet gösterdikleri bu mahkeme tutanaklarında ispatlanmıştır. Size mahkeme iddia belgesinden bir bölüm sunuyoruz:

"Turancılar, hükümeti devirmeye matuf gizli cemiyet kurmakla sanıkırlar. İkinci Cihan harbi ile patlak veren siyasi buhranda, ihtirasları artan Zeki Velidi Togan, kanunlarımızın menine rağmen, gayesi tamamıyla siyasi olan Türkistan Milli Birliği için faaliyet bulunduğunu huzurumuzda itiraf etmiş ve şöyle demiştir: 'Türkistanın azadlığı için kurulan, merkezi Taşkent'te bulunan Türkistan Milli Birliği gizli cemiyeti, kendisini haricte temsil etmek yetkisini bana vermiştir. Bu birliğin Avrupa Müessesliğini Berlin'de Mustafa Çökay'a devrettim. Kendim de, doktor Rıza Nur'un ısrarı ile, Berlin'den Türkiye'ye gelecek faaliyetinde bulunudum. Bu teşkilata İstanbul'dan az topladım.' Bir taraftan bu şekilde siyasi ve gizli faaliyetlerde bulunan sanık, diğer taraftan Nihal Atsız, Reha Öğüz Türkkan ve diğerlerini emellerine çekmekten biran bile geri durmamıştı."

Bugün faşistlerin "beg'imiz diye andıkları, başüstünde taşıdıkları Togan kendi ağzıyla Almanya'dan idare edildiklerini açıklamaktadır. Togan'ın bahsettiği ve temsilciliğini yaptığı Türkistan Milli Birliği gizli cemiyetini Hitler kurdurmuştu, Yani o yıllarda büyük başbuğ Hitler'di. Hitler Almanya'da Rusya'dan getirdiği Türklerden müteşekkil Bozkurt alayları da kurdurmuştu. Almanya'daki bozkurtun tasması Hitler'in elindeydi ama Türkiye'deki Türkçülerin durumunu büyükelçi Von Papan'ın raporlarından öğrenebiliyorduk. Almanya yenildikten sonra ele geçen belgeler "Alman Dışişleri Dairesi Belgeleri, Türkiye'deki Alman Politikası" adlı kitapta toplanmıştır. Buradan okuyoruz, bakın Türkiye'deki Alman Büyükelçisi Von Papan 1941 yılında gönderdiği raporda ne diyor. Rapor "İyi haber alan güvenilir bir ajan tarafından bildirilmiştir" diye başlıyor ve Türkiye'nin durumunu anlatıyor. Zeki Velidi Togan hakkında güvenilir diye özel bilgi veriyor:

"Profesör Zeki Velidi Togan, eskiden İstanbul Üniversitesinde Profesördü, ancak ATATÜRK'le aramızda

geçen bir tartışma sonucunda buradan ayrılmak zorunda kaldı ve Viyana Halle ve Bonn'da geçici bir süre ikamet etti.

Alman Büyükelçi Von Papan ayrıca Togan'ın önderlik ettiği grubun faaliyetlerini de rapor ediyor:

"Bu çevreler de 1918 olaylarını (Rusya'daki devrim yolları kastediliyor) ve bu bölgeyi, özellikle değerli Bakı petrol bölgesini ilhak etme eğilimi göze çarpmaktadır. Bu amaç için, bir kısmı Abdülhamit zamanında benzer hizmetler görmüş kişilerden uzmanlar komitesi niteliğinde bir işe oluşturulmuştur. Bunun görevi gereklerdeki göçmenler arasında, gerekse yurtdışından özellikle de İran Azerbaycan'ından Hazar'a kadar olan Türk nüfusu bölgeleri yeni Türkiye'ye ilhak etmek üzere malzeme ve taraftar toplamaktır."

Ancak Raporda, Almanya için bir başka güvenilir ajanın, bir Doğu Türkçü ajanının, bu çevreden pek fazla şey umut etmemeleri gerektiği şeklindeki kanısı da yer almaktadır.

Alman Büyükelçisi Türkiye'deki Türkçülere bu işi beceremeyeceklerini de ihtimal olarak alarak, Türklerin pekala İran Şahının çevresinde de toplanabileceğini Şah'ın da kökeninin Türk olduğunu söylemektedir. Yani Hitler çok yönlü politika izlemektedir. Önemli olan Almanya'nın dünyaya ne yolla olursa olsun dünyaya hakim olmasıdır. Onun Türk ırkı diye bir meselesi yoktur. Pekala Türkiye'deki Türkçüler da Hitler'in en üstün ırk olarak Alman ırkını gördüğünü bilmektedirler.

Türk ırkının üstünlüğü üzerine yazılar döktüren, Kürt halkının ezilmesi olmazsa sürülmesi için çalışan Türkçülerin başı bakın mahkemede nasıl konuşuyor:

"Sovyet-Alman harbinin başlamasından sonra Almanya'ya gidip faaliyette bulunmak istediğimi huzurunuzda itiraf ediyorum."

Mahkeme'de hatıra defteri okunuyor:

"Dahiliye ve hariciye vekilleri, ilim maksadıyla dahi Almanya'ya gitmemi müsaade etmediler. Alman sefiri Von Papan gitmem için bana vazife verilmesini istemiş de, hariciye bunu reddetmişti."

Görüyorsunuz, Togan'ın Almanya'ya gitmesi için Alman Büyükelçisi Von Papan Türkiye Hariciye Bakanlığında ricalarda bulunmuştur.

İddia belgesine devam ediyoruz: "Sanık (Zeki Velidi Togan) 1941 senesi sonlarında hâlis Almanya'da bulunan Ahmet Karadağlı ile görüşerek Almanya ile birleşip dehal Rusya'ya karşı taarruza geçmeyen, Türkistan'ın istiklali ile Büyük Türk Birliğinin kurulmasına hizmet edecek tarihi fırsatı kaçırmakla hükümetimizi tenkit etmiştir. Alman zaferi müspet bir şekil... alınca, dehal bir karışıklık çıkararak hükümeti devirmeye matuf gizli bir cemiyet kurmaya karar verdikleri..."

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

YENİ BASKI TASARILARI UYGULAMAYA KONDU BİLE

Kayseri Valisi Celal Kayacan'a açık mektup

Bir süreden beri Kayseri'de giderek artan bir polis baskısı görülmektedir. Bu baskı ilk önce devrimci gençleri hedef alırken, sonraları bu gençlerle birlikte onların anaları, babaları ve halktan kişileri de hedef almıştır.

Kısa bir süre önce, TKP'nin çıkardığı "Kontrgerilla ve MHP'den Hesap Sorulum" yazısını içeren afişler arasında devrimciler afişleme sırasında polisler, bu afişin siyasi bir partinin afiş olduğunu ve izin belgesinin gerektirdiğini hatırlattı. Devrimciler karşı polisler su cevabı vermişlerdir: "Evet biliyoruz ama bize böyle emir verildi. Hepsini karakola götürüreceğiz." Afişlerin devrimciler ise, bir arkadaşımızın karakola girmesi yeterlidir dediklerinde, polisler coplarına, silahlarına sarılarak saldırdı, ağzına alınacak kadar tehdit ve küfürlerle önüne geleni arabalara doldurarak karakola götürmüşlerdir.

57 KİŞİ GOZALTINA ALINDI

On gün içinde üçüncü kez tekrarlanan bu saldırının sonucunda 57 kişi aynı küfürlerle, aynı tehditlerle ve dayatma maruz kalmıştır. 57 kişi Kayseri'nin dört karakoluna bölünürlerken sabaha kadar buralarda tutulmuş, sabahta adliyeye getirilip savcılık tarafından ifadeleri alınmıştır. Ve savcılık, "Halkın bir bölümünü diğer bir bölümüne kıskırtmak, polise mukavemet ve hakaret" suçlarından dava açmıştır.

Halka karşı polisler bu saldırı emrini veren kimdir? Bu saldırı kime ve neye hizmet etmektedir?

Günlerden 4 Aralık Pazartesi. Saat 6. İşe gidiyorum. Etraf bayağı karanlık ve ben camdan dışarı bakıyorum. Duvarlara yapıştırılmış "Kontrgerilla ve MHP'den Hesap Sorulum" afişlerini görürüm. Bunun üzerine işe geç kalmayı göze alarak otobisten indim. Afişlerin yanına geldim. Etrafı şöyle bir dolaşım dedim. Bir de ne göreyim. Afişlerin çoğunun üstünü kapatmışlar, bir kısmını yırtmışlar. Sanki benim kafama bir biçak saplamışlardı.

Tekke şefleri baylar, gelin bu olayları beraber toparlayalım. Devrimciler mücadele ediyor, faşizm ve anarşizmin kaynağını kurutmaya çalışıyor. Siz ise MHP ve Kontrgerillanın daha çabuk davranıp, MHP ve Kontrgerillanın görevini yapınız. Ve buna da faşizme karşı aktif mücadele diyorsunuz.

Aştığımız afişe gelince, diyelim ki ilçemizde okuldaki faşistler okuldan atıldı. Türkiye'de faşizmin kaynağı kurur mu? Kuramaz. Ama Kontrgerilla ve MHP'den hesap sorulursa, onların cinayet şebekeleri açığa çıkarsa ve Türkiye'de faşizm onlara haddini bildirirse Türkiye'de faşizmin kaynağı kurur.

Bu olaylar biz emekçilere sonuç ürettiriyor. Sahte solcular faşizme karşı değil, devrimciler karşı aktif mücadele ediyorlar.

İsmet Karakul

NEVŞEHİR KIZ ÖĞRETMEN LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNDE

Yukarıda yazılı okulumuz ihtiyaçları ayrı ayrı olmak üzere eksiltmeye konmuştur. Eksiltmeye yuxarıda yazılı tarih ve saatlerde Nevşehir Kız Öğretmen lisesinde toplanacak satınalma komisyonunda yapılacaktır.

İstekiller her gün mesai saatleri dahilinde ihale dosyalarını okulumuzda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin 1978 yılına ait Ticaret Sicil Belgeleriyle geçici teminat makbuzlarının, tekli mektuplarıyla birlikte satınalma komisyonuna bir saat evvel vermeleri şarttır.

Postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

(Basın :0191-1752)

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

YENİ BASKI TASARILARI UYGULAMAYA KONDU BİLE

Kayseri Valisi Celal Kayacan'a açık mektup

Bir süreden beri Kayseri'de giderek artan bir polis baskısı görülmektedir. Bu baskı ilk önce devrimci gençleri hedef alırken, sonraları bu gençlerle birlikte onların anaları, babaları ve halktan kişileri de hedef almıştır.

Kısa bir süre önce, TKP'nin çıkardığı "Kontrgerilla ve MHP'den Hesap Sorulum" yazısını içeren afişler arasında devrimciler afişleme sırasında polisler, bu afişin siyasi bir partinin afiş olduğunu ve izin belgesinin gerektirdiğini hatırlattı. Devrimciler karşı polisler su cevabı vermişlerdir: "Evet biliyoruz ama bize böyle emir verildi. Hepsini karakola götürüreceğiz." Afişlerin devrimciler ise, bir arkadaşımızın karakola girmesi yeterlidir dediklerinde, polisler coplarına, silahlarına sarılarak saldırdı, ağzına alınacak kadar tehdit ve küfürlerle önüne geleni arabalara doldurarak karakola götürmüşlerdir.

57 KİŞİ GOZALTINA ALINDI

On gün içinde üçüncü kez tekrarlanan bu saldırının sonucunda 57 kişi aynı küfürlerle, aynı tehditlerle ve dayatma maruz kalmıştır. 57 kişi Kayseri'nin dört karakoluna bölünürlerken sabaha kadar buralarda tutulmuş, sabahta adliyeye getirilip savcılık tarafından ifadeleri alınmıştır. Ve savcılık, "Halkın bir bölümünü diğer bir bölümüne kıskırtmak, polise mukavemet ve hakaret" suçlarından dava açmıştır.

Halka karşı polisler bu saldırı emrini veren kimdir? Bu saldırı kime ve neye hizmet etmektedir?

Günlerden 4 Aralık Pazartesi. Saat 6. İşe gidiyorum. Etraf bayağı karanlık ve ben camdan dışarı bakıyorum. Duvarlara yapıştırılmış "Kontrgerilla ve MHP'den Hesap Sorulum" afişlerini görürüm. Bunun üzerine işe geç kalmayı göze alarak otobisten indim. Afişlerin yanına geldim. Etrafı şöyle bir dolaşım dedim. Bir de ne göreyim. Afişlerin çoğunun üstünü kapatmışlar, bir kısmını yırtmışlar. Sanki benim kafama bir biçak saplamışlardı.

Tekke şefleri baylar, gelin bu olayları beraber toparlayalım. Devrimciler mücadele ediyor, faşizm ve anarşizmin kaynağını kurutmaya çalışıyor. Siz ise MHP ve Kontrgerillanın daha çabuk davranıp, MHP ve Kontrgerillanın görevini yapınız. Ve buna da faşizme karşı aktif mücadele diyorsunuz.

Aştığımız afişe gelince, diyelim ki ilçemizde okuldaki faşistler okuldan atıldı. Türkiye'de faşizmin kaynağı kurur mu? Kuramaz. Ama Kontrgerilla ve MHP'den hesap sorulursa, onların cinayet şebekeleri açığa çıkarsa ve Türkiye'de faşizm onlara haddini bildirirse Türkiye'de faşizmin kaynağı kurur.

Bu olaylar biz emekçilere sonuç ürettiriyor. Sahte solcular faşizme karşı değil, devrimciler karşı aktif mücadele ediyorlar.

İsmet Karakul

NEVŞEHİR KIZ ÖĞRETMEN LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNDE

Yukarıda yazılı okulumuz ihtiyaçları ayrı ayrı olmak üzere eksiltmeye konmuştur. Eksiltmeye yuxarıda yazılı tarih ve saatlerde Nevşehir Kız Öğretmen lisesinde toplanacak satınalma komisyonunda yapılacaktır.

İstekiller her gün mesai saatleri dahilinde ihale dosyalarını okulumuzda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin 1978 yılına ait Ticaret Sicil Belgeleriyle geçici teminat makbuzlarının, tekli mektuplarıyla birlikte satınalma komisyonuna bir saat evvel vermeleri şarttır.

Postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

(Basın :0191-1752)

DEVRİMCİ TEORİ Sorular/Cevaplar

Marksizmin doğuşu, yapısı ve gelişmesi

Marksizm Sosyalizm, Komünizm

İşte, Marks'ın kapitalist toplumun nesnel hareket yasalarını tanımlayarak ekonomik yapıyı ve devleti tanımladığı, geleceğin bir sınıfsız ve devletsiz toplumunun adı, komünizmdir. Bununla beraber Marksizme göre, burjuvazinin iktidardan devrilmesinden ve mülksüzleştirilmesinden sonra, komünist toplumun hemen kurulması imkansızdır. Sınıfların ve devletin tamamen ortadan kaldırılması, sadece sömürün ortadan kalkmasıyla olur. Köy ile şehir, köylü ile işçi ve kafa emeği ile kol emeği arasında herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre' ilkesinin uygulanabilir hale gelmesini gerektirir. Bu önkosullar, ancak proletaryanın devrimci iktidarı altında, oldukça uzun bir dönem boyunca, üretici güçlerin bugün yeryüzünde gerçekleştirilmemiş düzeyde orantılı olarak işi düzenlenebilir hale gelmesi temininde oluşturulabilir. Marksist teoride, kapitalizm ile komünizm arasında yer alan; içinde köy-şehir, köylü-işçi, kafa emeği-kol emeği ayrımını ve belli bir meta üretiminin hâlâ barındırarak; dolayısıyla henüz ancak "herkesten yeteneğine göre, herkese çalışmasına göre" ilkesini uygulayabilen; bütün bu nedenlerle de proletaryanın devrimci iktidarı tarafından yönetilmesi zorunlu olan topluma, sosyalizm adı verilmektedir.

Görüldüğü gibi sosyalizm ve komünizm, kapitalizmden sonra birbirini peşisıra tarih sahnesine çıkacak olan iki toplumsal sistemdir. Ve Marksizm işçi sınıfını, ancak özel mülkiyeti yıkıp toplumsal (sosyalist, kolektif) mülkiyeti kurmakla kurtulabileceğini; nihai hedefinin sınıfsız topluma gerçekleştirilmesini; bu nesnel zorunluluğu hızlandırmak için mücadele etmek tarihi görevini taşıdığı öğretmektedir. Marksizmin bütün teorik yapısının gelip dayandığı nokta bu olduğundan, sosyalizm ve komünizm deyimleri, belli birer toplumsal sistemin yansıması, işçi sınıfı ideolojisinin, ülkesinin bütününe de ifade etmek için kullanılır. Marksistler, nihai hedefleri bakımından komünist, üretim araçlarının özel mülkiyetine karşı çıkılmaz ve sınıfsız topluma giden yolda evrensel bir aşama olarak sosyalizmi görürler. Bakımlarından da sosyalist olarak nitelendirilirler. (-)

Yukarıdaki açıklamalar ışığında, herhangi bir insanın veya bir siyasi akımın, Marksist olması ama komünist olmaması, ya da sosyalist olması ama komünist olmaması mümkün müdür? Bu iddiada olan İkinci Enternasyonal revizyonistlerinin Leninizmi reddederek kurdukları "Sosyalist" veya "Sosyal-Demokrat" partiler, hiç bir zaman Marksist ve sosyalist partiler değil, proletaryanın partileri değil, "sadece sosyalist olmak" görüşünün benimsendiği andan itibaren burjuvazinin partileri olurlar. Yurdumuzda çeşitli dönemlerde "sosyalist olduklarını ama komünist olmadıklarını" öne sürmüş olan Sadrettin Celal Antel, Şevket Süreyya Aydemir, Mehmet Ali Aybar veya Behice Boran gibi kişiler de aslında ne Marksistler, ne de

Emniyet Müdürü 29 Kasım 1978 günü saldırı akşamı özel bir konuşmasında "Yasal bir afiş ama, biz olay çıkmasını diye engelliyoruz" demmiştir.

"Afişleme yapanları yakalayın ve halkı dağıtın" diye verilen emirle açığa başta Anayasa ve siyasi partiler yasağı çıkmıştı. Yoksa bu emirle "Kamu Güvenliği ile ilgili Yeni Yasa Tasarısı"na uygulamaya konuyor mu?

"Yüzlerce anarşist yolları kesmişler, halkı birbirine kırdurtmak için sokaklarda bağınıyorlar, afiş asıyorlar, kadınlar kızları dövüyorlar gibi yanlışlarla toplum polisinin devrimciilere ve halka karşı saldırmasına dayanak hazırladılar. Nitekim gözaltına alınan 57 kişinin mahkemesinde bu durum açıkça ortaya çıkmıştır. Bir yandan savcı iddianamesinde "halkı birbirine kıskırtmak, polise hakaret, polise mukavemet" iddissinde bulunurken diğer yandan görülen tanığı olarak gelen polislerden bazılarını ve bizzat J. Şube Müdürü "Ben polise hakaret ve mukavemet ettiklerini görmedim, sadece polislerin kanunlara aykırı hareket ettiklerini söylediklerini duyudum" diyor. Obur taraftan saldıran polisler tarafından coplarla ve silah dipçikleriyle dövülerek yaralanan Mansur Balci adlı devrimci polis nezaretinde karakoldan hastaneye götürülüyor ve 7 günlük rapor alıyor.

Burada kimin kime saldırdığı açık değil midir?

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Nikaragua'da faşist Somoza yönetimine karşı silahlı mücadele veren gerilla örgütü. 2) Üçüncü, adı-Boyalıkta kullanılan ve zehir etkisi olan kurşun karbondioksit. 3) Üç, şöhrat-Saudi Arabistan Petrol Bakanı. 4) Motorlu taşıtın elektrik enerjisi kaynağı. 5) Tat alma yeteneği, (tatmak -Tersi ince yapılı. 6) Örucüye emir -Sav, çabuk anlamına da gelir -Bir sayı. 7) Tersi gramın kısa yazılışı -Kısa zaman süresi -Ses (eski dil). 8) Avuç içi-Özellikle televizyon stüdyolarında kullanılan küçük televizyon alıcısı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Senato üyesi. 2) Papağan gibi duyduğu sesleri taklidi edebilen alaca renkli bir cins karagöç. 3) Tersi Hareketli araçlarda yön verme aksamı, direksiyon. 4) Alman Markının kısa yazılışı -Tersi nöbet nöbet gelen nete: darlığı. 5) Küçük topluluk, yığın. 6) Tersi tanımlı, nam -Yıllardır her türlü maddeye uygulanan ve artık iyice alıştığımız fiat artışı. 7) Ayaklanma -Numaranın kısa yazılışı. 8) Fizik biliminin durgun cisimlerin inceleme kolu. 9) Vücudun herhangi bir yerinde bir veya bir miktar hücrenin düzensiz büyümesiyle oluşan şişliklere denir; ur da denen bu şişliklerin çabuk büyüyen ve yayılabilen üpleri kanser hastalığı oluşturur -Bir nota. 10) Tersi tekerlekli kara taşıtın genel adı -Protein bakımından zengin bir besin. 11) Eski Rus -Tersi taviz. 12) Tersi küçük yaşta genel elemanı -Eski Rus İmparatorlarına verilen ad; Stalin'den sonra yenileri türedi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

1. NIKARAGUA 2. ÜÇ 3. SAĞ 4. MOTORLU TAŞITIN ELEKTRİK ENERJİSİ KAYNAĞI 5. TAT ALMA YETENEĞİ 6. ÖRUCÜYE EMİR 7. BİR SAYI 8. AVUÇ İÇİ 9. YÜKÜK TOPLULUK 10. YIĞIN 11. ESKİ RUS 12. ESKİ RUS İMPARATORLARINA VERİLEN AD

1. SENATO ÜYESİ 2. PAPAĞAN GİBİ DUYDUĞU SESLERİ TAKLİDİ EDEBİLEN ALACA RENKLİ BİR CİNS KARAGÖÇ 3. DİREKSİYON 4. ALMAN MARKININ KISA YAZILIŞI 5. KÜÇÜK TOPLULUK 6. YIĞIN 7. AYAKLANMA 8. FİZİK BİLİMİNİN DURGUN CİSİMLERİN İNCELEMESİ KOLU 9. VÜCUDUN HERHANGİ BİR YERİNDE BİR VEYA BİR MİKTAR HÜCRENİN DÜZENSİZ BÜYÜMESİYLE OLUŞAN ŞİŞLİKLERE DENİR 10. KANSER HASTALIĞI OLUŞTURUR 11. ESKİ RUS 12. ESKİ RUS İMPARATORLARINA VERİLEN AD

AP Hükümetinin 1970'de hazırladığı

★ MHP Raporu

AYDINLIK YAYINLARI Genel Dağıtım: TÜRK DA Çağaloğlu Hamam sok. No:4 - İSTANBUL

BİR HAFTADA 15.000 SATAN KİTAP

2.baskı Yeni Çıktı 75'ıra

Orta Doğu...Orta Doğu...Orta Doğu

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat

ENVER SEDAT:

Artık İsrail'e ödün vermeyeceğim ve toprakları geri alacağım

●"Filistin sorununun, çözümünü de içeren topyekun bir çözüm sağlanmalıdır"

KAHİRE (AA - AFP) Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Orta Doğu'daki son gelişmelerle ilgili olarak yaptığı açıklamada, "Bundan böyle hiç ödün vermeyeceğim ve toprakları geri alacağım" dedi.

Amerikan NBC televizyonuna bir demec veren Sedat, İsrail'in tutumunu kınadı. Mısır Devlet Başkanı şöyle devam etti: "Barış sağlamak için İsrail Amerika'ya, bile saldırabilecek bir güç olmaksızın, sıradan bir devlet olmalıdır"

Suriye, Irak ve Suudi Arabistan'la ilişkilerini geliştiriyor

SAM (AA)

3 gündür Suriye Başkenti Şam'da bulunan 100 kişilik Irak heyeti temalarını sürdürüyor. Aralarında sendika liderleri, avukatlar, mühendisler ve gazetecilerin bulunduğu Irak heyeti, iki ülke arasında çeşitli alanlardaki ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla ikili toplantılar düzenliyor.

SUUDİ ARABİSTAN SURIYE'YE 15,3 MİLYON DOLAR BORÇ VERECEK

Suudi Arabistan resmi ajansı, Riyad'taki Kalkınma fonunun Şam rejimine 15,3 milyon dolar borç vereceğini açıkladı. Bu miktar Şam havaalanının genişletilmesi için kullanılacak.

Ajans, Suudi Arabistan'ın Suriye'ye şimdiye kadar toplam olarak 202 milyon dolar para verdiğini bildirdi.

Enflasyon artarsa, OPEC petrol fiyatlarını yeniden gözden geçirecek

SUUDİ ARABİSTAN PETROL BAKANI YAMANI:

"Enflasyonun nedeni, petrol değil"

gelişmiş ülkelerin ekonomik yapısıdır"

Suudi Arabistan Petrol Bakanı Zeki Yamani, "OPEC'e yöneltti eleştiriler haksızdır."

●OPEC Genel Sekreteri Ortis, yüzde 14,5 oranındaki petrol zammının, haklı ve zorunlu olduğunu belirtti

●OPEC ülkeleri, petrolü işlenmiş olarak satarak, bu alandaki sömürüye de son vermek istiyorlar

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Suudi Arabistan Petrol Bakanı Seyh Ahmet Zeki Yamani, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) geçen hafta petrole yaptığı zammın karşı yöneltti eleştiriler

lerin haksız olduğunu belirtti. Gelişmiş ülkelerin içinde buldukları buhran, bu ülkelere hakim olan ekonomik yapıdan ileri gelmiştir. Suudi Arabistan Petrol Bakanı, şöyle dedi:

"1973 ve 1974 yıllarındaki enflasyonun, sanayileşmiş ülkelerde egemen olan ekonomik yapı yüzünden olduğu düşünülmektedir. Aynı yapı, 1975 yılında enflasyonun doğurduğu artışa da neden olmuştur."

OPEC GENEL SEKRETERİ RENE ORTIS

OPEC Genel Sekreteri Rene Ortis, dolan değer kaybetmeye devam etmesi ve enflasyonun artması halinde petrol fiyatlarının yeniden gözden geçirileceğini söyledi.

OPEC Genel Sekreteri, petrol fiyatlarındaki artışın tüketici ülkelerde kalkınma hızını düşürmeceğini de konusmasını sonunda vurguladı.

"EKONOMİK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA ÖRGÜTÜ" OECD

Öte yandan "Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün" (OECD) yaptığı hesaplara göre, OPEC'in 1979 yılı içinde dört aşamada yapacağı yüzde 14,5 oranındaki zam, Batılı ülkelere gerçekte ancak yüzde 2,2 oranında yansıtacaktır. OECD'nin bu hesabı, OPEC'in uyguladığı petrol fiyatları ile sanayileşmiş ülkelerin sattığı petrol ürünlerinin fiyatları arasındaki karşılaştırmaya dayanıyor.

1973 yılındaki zamdan bu yana OPEC'in satın alma gücünde yüzde 16,6 oranında bir azalma oldu. OECD'ye göre, Abu Dabi'de yapılan son zamlarla OPEC ülkelerinin bu kayıplı yüzde 14,8'e inmiş olacak. Bu ise, karşılıklı alışveriş dengesinde, petrol üreticisi ülkeler lehinde ancak yüzde 2,2 oranında bir artış demektir.

Kapitalist ülkeler ham petrolü işleyerek muazzam karlar sağlamaktadırlar. OPEC ülkeleri, bu alandaki sömürüye karşı da mücadele ediyorlar. Petrolü ham olarak değil, işlenmiş olarak satmak için kendi rafinerilerini kuruyorlar. Bunun için aralardaki mali ve idari işbirliğini de güçlendiriyorlar.

Hindistan'da 35 bin kişi tutuklandı

YENİ DELHİ (A.A.)

Hindistan Eski Başbakanı Indira Gandhi'nin tutuklanmasını protesto amacıyla yapılan gösterilerde şimdiye kadar tutuklananların sayısı 35 bine ulaştı.

Bu arada gösteriler sırasında 7 kişinin öldüğü bildirilmektedir. Gandhi'nin partisinin yaptığı genel grev çağrısına yüzbinlerce kişinin uyduğu ve bir çok işyerinde çalışmaların durdurulduğu haber veriliyor. Bir çok şehirde yapılan gösteriler sırasında otobüslerin ate-

Petrol zammı ve Türkiye

Reha Akbay

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü OPEC'in petrole zam yapması üzerine, ülkemizde de bir yaygaradır koptu. Bizzat Maliye Bakanı Müezzinoğlu: "Petrol zamları dünya ekonomisini, özellikle Türkiye gibi ülkeler açısından sorunları daha da ağırlaştıracaktır" dedi. Bakana göre bu sorunlar, özellikle petrol üretmeyen ülkeler açısından söz konusudur. Cumhuriyet'in Dış Politika yazarı Ali Simen de, petrol zammının bedelini Türkiye gibi ülkelerin ödeyeceğini öne sürmektedir. Simen'e göre, petrolden sağlanan gelirler, çeşitli ithal malları karşılığında sanayi ülkelerine akacağından, bu zam, emperyalizmin işine yarıyor. Üstelik OPEC, emperyalizmin diğer Üçüncü Dünya ülkelerini sömürmesi için de bir araçtır. Çünkü OPEC, az gelişmiş ülkelere aldığı petrol dolarlarını da sanayi ülkelerine aktarıyor. (Cumhuriyet, 20 Aralık)

Hakim sınıflar ve revizyonistler, neredeyse, Türkiye'nin ve dünya ekonomisinin bunalıma neden olarak OPEC'i ve petrol zamlarını göstermektedir. Bütün bu ileri sürülen fikirler, özünde emperyalist sisteme bağlılığı savunan görüşlerdir.

Hepsi Üçüncü Dünyanın bir parçası olan OPEC ülkeleri petrollerini emperyalizmin sultasından kurtarmışlar ve kendi zenginliklerine sahip çıkmışlardır. Rakamlar bu gerçeği çok güzel öle gösteriyor: 1953-73 arasında, 20 yıl boyunca OPEC ülkelerinin toplam geliri sadece 125 milyar dolardır. 1973 petrol zammından sonra bu ülkelerin gelirleri 1974 yılında 110 milyar dolara çıktı. Emperyalizm, kaybettığı bu gelir kaynağının arkasından ağıtlar yaktırmaktadır.

Petrole zam, en fazla ABD emperyalistlerinin tepkisine yol açmıştır. ABD, petrol ülkelerine ıslah tehdidi bile savurabilmiş, dıştan OPEC'i yıkmaya çalışmıştır. Öte yandan OPEC'in mücahedesinden endişeye kapılan Rusya'da OPEC'i içten parçalama çabalarını artırmıştır. Son zamdan sonraki tepkilere bakın: ABD neredyse zammın geri alınması için yalvarmaktadır.

Petrol zammı, emperyalizmin bunalımını derinleştirmiştir. Örneğin ABD, petrol ithalatına 1972'de, yani zamdan önce, sadece toplam 3,7 milyar dolar öderken, 1977'de 45 milyar dolar ödemiştir. Dış ticaret açığı, enflasyon ve işsizlik hızla artmıştır.

Petrol zammı, emperyalist mali sistemi sarsmıştır. ABD doları hızla değer kaybetmiş, dolar sistemi olarak çökmüştür.

Petrol zammı, emperyalist sistemin çelişmelerini keskinleştirmiştir. Birinci Dünya ile İkinci Dünya arasındaki çelişmeler artmış, ABD'nin siyasi ve ekonomik denetimini zayıflatmıştır. Öte yandan İkinci Dünya ülkelerini Üçüncü Dünya ile diyaloga zorlamış ve siper devletleri belli ölçülerde tecrit etmiştir.

Petrol zammı, Üçüncü Dünya'nın emperyalizme, sömürgecilığe ve hegemonyacılığa karşı mücadele cephesini güçlendirmiştir. Üçüncü Dünyanın kendine güvenini artmış, uluslararası alanda daha fazla söz sahibi olmasını sağlamıştır. Petrolün yanı sıra, diğer hammaddelerin de emperyalist talandan kurtarılması için, Üçüncü Dünyanın örgütlenmesini, dayanışmasını güçlendirmiştir. Bu zam, uluslararası ekonomik ilişkileri tasfiye etmeyi amaçlayan Yeni Bir Uluslararası Ekonomik Düzen mücahedesine yeni bir ruh vermiştir.

Petrol, Üçüncü Dünyanın elinde emperyalizme karşı siyasi bir silah niteliği de kazanmıştır. 1973 Orta Doğu Savaşı sırasında Arap ülkeleri petrol ambargosu uygulayarak emperyalist planları bozmuştur.

Nihayet petrol zammı, OPEC ülkelerinin milli ekonomilerini hızla inşa etmelerine hizmet etmektedir. Milli ekonomiler, üzerindeki bağımsızlık zincirinin kırılması, emperyalizmi zayıflatmaktadır.

Toparlanarak, OPEC'in ve bunun yanı sıra Üçüncü Dünyanın örgütlenmesi mücahedesi, emperyalizmin buhranını derinleştirmek ve dünyada devrimi güçlendirmektedir. Yaşanan bütün gerçekler, bu olguları doğrulamaktadır.

Emperyalizmin ekonomik buhranını özellikle Üçüncü Dünya ülkelerinin sırtına yitirmeye çalıştığı doğrudur.

Ekonomisi emperyalizme bağımlı olan Türkiye'nin de bundan etkilenmesi kaçınılmazdır.

Ülkemizde emperyalizme bağımlılığın yol açtığı buhran nasıl ontar? OPEC zammına karşı çıkararak, emperyalizme karşı sürdürülen mücahedeyi zayıflatarak mı?

Bu tutum, emperyalist işbirlikçisi kafaların tutumudur. Bu görüşler, emperyalist ekonomik bağımlılık zinciri içinde değişiminin görüşüdür.

Kendi zenginliklerini emperyalist talandan kurtarmayı düşünmeyen, Volframını Rus sosyal-emperyalistlerine peşkeş çekmeye hazırlanan, ülkenin kapılarını başka bir sömürücüye açan, Sovyetler Birliği'ne teslimiyeti savunan, ya Amerika ya Rusya veya hem Rusya hem Amerika diyen kafa, tabii ki gidecek OPEC zammına karşı çıkacaktır.

OPEC zammından Türkiye'nin çıkarması gereken sonuç, kendi hammaddelerimize, petrolümüze volframımıza ve bütün tabii kaynaklarımıza kiskançlıkla sahip çıkmaktır. Emperyalizme bağımlılık ilişkilerine son vermek, dünya çapında hegemonyacılar karşı açılan cepheye kararlılıkla saf tutmak olmalıdır.

LÜBNAN BAŞBAKANI, İSRAİL'İ KINADI

İsrail saldırısını İngiltere'de sert bir dile protesto etti

BEYRUT (THA)

Lübnan Başbakanı Selim El Hoss, İsrail'in önceki gün Lübnan'daki Filistin kamplarına düzenlediği hava saldırısını kınadı. Hoss bunun devletler hukuku ilkelerini hiçe sayan bir davranış olduğunu belirtti.

Lübnan Başbakanı, İsrail'in Lübnan'a sürekli saldırıya ve buna bir son vermenin zamanın doktan geçtiğini kaydetti. Hoss bu amaçla BM'deki Lübnan temsilcisine talimat verdiğini söyledi.

Lübnan'ın BM'deki temsilcisi Tuayni de son saldırılardan dolayı İsrail'i protesto etti. Bu arada İngiltere hükümeti de İsrail'in Lübnan'a yaptığı son saldırıyı sert bir dile kınadı.

Begin'e göre, İsrail, Tayvan değilmiş...

KÜDÜS (AA)

İsrail Başbakanı Manahem Begin, ABD'nin Tayvan'dan çekilerek Çin Halk Cumhuriyeti'ni tanımasını konusunda bir açıklama yaptı. Begin, "İsrail Tayvan değildir, fakat bu konu üzerinde daha fazla bir yorumda bulunmamayı tercih ediyorum" dedi.

TASS "UYARDI"

"Brejnev'in mektubu, yanlış yorumlanmamalıdır"

MOSKOVA

Sovyetler Birliği resmi ajansı TASS, Moskova'nın, Washington-Pekin ilişkilerinin gelecekteki seyrine göre bir karar vereceğini açıkladı.

TASS ajansı, Brejnev'in Carter'a gönderdiği özel mektubun yanlış yorumlanmaması gerektiğini belirtti. Hatırlanacağı üzere, Brejnev mektubunda, Çin-ABD ilişkilerinin olumlu bulunduğunu yazmıştı.

TASS ajansı Brejnev'in mektubundaki "olumlu" ibaresini geçerli olmayacağını ima ederek, ortak bildiriye "yönü belli olmayan bazı sözcükler ve kavramlar" bulunduğunu iddia etti.

TASS'la Brejnev arasındaki "polemik"

TASS ile Brejnev'in özel mektubu arasındaki "polemik" devam ediyor. Dünya kamuoyu, Brejnev'in özel mektubundaki iki yüzüklüğü hemen gördü. Şimdi TASS tornistan yapmaya çalışıyor. Demek istediği şudur Brejnev, ABD'nin Tayvan'dan çekilip Çin Halk Cumhuriyeti'ni tanımasını olumlu bulmuştur ama, bu ittifak galiba bizi hedef alıyor. Onun için biz duruma göre tutum alacağız.

TASS, "Brejnev'in mektubu yanlış yorumlanmamalıdır" derken de sunu kast ediyor: Brejnev'in mektubuna bakmayın, biz aslında ABD ile Çin'in anlaşmasını karşışız. Ama baktık yalnız kalıyoruz, biz de bu anlaşmayı destekler görüldük.

Çin-ABD ortak bildirisini ve dünyada yarattığı yankıları, Kremlin'i derin bir kuşkuya sevketti.

Vance, SALT görüşmelerinde ilerlemeler kaydedildiğini söyledi

CENEVRE (AA)

ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance bir açıklama yaparak ABD ile Sovyetler Birliği arasında yapılmakta olan Stratejik Silahların Sınırlanması (SALT) görüşmelerinde bazı ilerlemeler kaydedildiğini söyledi. Vance bazı noktalar da hâlâ anlaşmazlıklar bulunduğunu da belirtti.

Vance'nin sözcüsünün bildirdiğine göre iki dışişleri bakanı Cuma günü yeniden görüşecekler ve SALT konusunu tamamlayacaklardır. Sözcünün verdiği bilgiye göre Vance ile Gromiko, Carter ile Brejnev arasında yapılmış görüşmelerin zirve ile ilgili konuları da görüşecekler.

BM Güney Afrika'ya uygulanacak yaptırımlar için, Güvenlik Konseyini acele toplantıya çağırıyor

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Güney Afrika'ya karşı uygulanacak yaptırımları görüşmek istediği Güvenlik Konseyini acele olarak toplantıya çağırıyor.

Bilindiği gibi Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Güney Afrika'ya petrol ve silah da dahil birçok konuda ambargo uygulamamasını öneren kararlar almıştı. Bu kararlar rağmen aralarında Rusya, İngiltere, ABD ve Almanya'nın da bulunduğu bazı ülkeler Güney Afrika ile ticari ilişkilerini el altından sürdürmüşlerdi.

Eski polis şefi, casusluk faaliyetlerini sürdürürken geçtiğimiz yılın Mayıs ayında tutuklanmıştı. Grunert Eylül ayında bu yana süren duruşmasında iki buçuk yıl hapis cezasına çaptırıldı.

HAMBURG (ANKA - DPA) Federal Almanya'da yüksek düzeyde bir polis şefi, Doğu Almanya hesabına casusluk yaptığı için iki buçuk yıl hapis cezasına çaptırıldı.

Rolf Grunert adındaki, Hamburg Emniyet Müdürlüğü İş Konseyi Başkanı, 1971 ile 1977 yılları arasında, Federal Almanya'nın iç güvenliğine ilişkin bilgileri ayrıntılı olarak Doğu Almanya'ya aktarıyordu.

Eski polis şefi, casusluk faaliyetlerini sürdürürken geçtiğimiz yılın Mayıs ayında tutuklanmıştı. Grunert Eylül ayında bu yana süren duruşmasında iki buçuk yıl hapis cezasına çaptırıldı.

Eski polis şefi, casusluk faaliyetlerini sürdürürken geçtiğimiz yılın Mayıs ayında tutuklanmıştı. Grunert Eylül ayında bu yana süren duruşmasında iki buçuk yıl hapis cezasına çaptırıldı.

RUSYA'NIN ÇİN SINIRINDA ÜÇ HAVA, 46 KARA TÜMENİ VAR

Sovyetler Birliğinin Çin sınırında 3 hava tümeninden başka 46 da kara tümeni var. Çin sınırındaki Sovyet tankları

Brejnev'in hedefi, Önce Avrupa, sonra Çin

- Sovyet fabrikalarında her yıl üç bin tank yapılıyor
- İngiliz binbaşısı Miller: "Brejnev, Hitler'in yaptığı hatadan ders çıkardı. Bu yüzden Çin'e saldırmadan önce, Avrupa'yı dize getirmek isteyecektir"
- "Hitler'in korkulu rüyası Stalin önderliğindeki Sovyetler birliği idi. Brejnev'in korkulu rüyası da Çin Halk Cumhuriyeti'dir"
- "Sovyet saldırısına karşı, Batı Avrupa ve Çin birbirlerini güçlendireceklerdir"

HALİT AYAROĞLU

BONN'DAN bildiriyor
Sovyetler Birliği'nde 1979 yılı bütçesi okunurken askeri bütçede herhangi bir artışın öngörülmüyor ve silahlanma bütçesinin 27 milyar dolar olarak tespit edildiği iddia ediliyor. Oysa gerçekler, Sovyet silahlanma harcamalarının özellikle son yıllarda görülmemiş hızla arttığını gösteriyor.

Çeşitli kaynaklar, Sovyetler Birliği'ndeki fabrikalarda her yıl üç bin tank yapıldığına ve top, ağır makineli, havan, uçaksavar gibi genellek silahların yapılmada ise 6500 parçalık bir artış görüldüğüne dikkat çekiyorlar.

Orta Asya, Baykal Gölü kıyısı ve Kabarovsk'da üç yeni hava tümeni kuruldu. Bu tümenlerin bir özelliği, her üç tümenin de Çin sınırında mevzilensin olmaları. Rusya'nın şu son birkaç yıl içinde özellikle hava kuvvetlerinin gücünü artırmaya ve tank birliklerinin sayısını çoğaltmaya özen gösterdiği görülüyor. Bu kuvvetlerin çok büyük bir kısmı sınır bölgelerinde yerleştiriliyor. Oysa, ülkenin iç kısımlarında sadece iki hava tümeni var, onlar da Moskova yakınlarında.

Askeri kaynaklar, Brejnev'in amacının Avrupa'yı tahrir etmeden ıslah etmek ve buradaki ileri teknolojiyi tam olarak ele geçirmek olduğunu açıklıyorlar. Bu yüzden de Sovyet saldırısının daha çok genellek silahlarla yürütüleceğini, nitekim silahlanmada da genellek silahlara ağırlık verildiği belirtiliyor.

Yeni kurulan askeri birliklerin özellikle Uzak Doğu'ya yığılması ile ilgili

olarak İngiliz Kırmay Binbaşısı D. Miller İsviçre'nin Internationale Wehrrevue dergisinde sunları yazıyor:

ÇİN HALK CUMHURİYETİ BREJNEV'İN KORKULU RÜYASI

"Hitler için Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği nasıl korkulu bir rüya idiyse, Brejnev için de Çin Halk Cumhuriyeti aynı şeyi ifade ediyor."

Binbaşısı Miller, "Batı Avrupa'ya genellek silahlarla bir Sovyet saldırısında stratejik etmenler" başlıklı yazısında, Hitler'in, İngiltere'yi istila etmenekte kendi açısından büyük bir hatadan ders çıkardıklarını belirtiyor. İngiltere'yi geri bırakarak Sovyetler Birliği'ne saldıran Hitler'in iki ate arasında kaldığını, Brejnev'lerin ise bu durumu göz önünde tutarak, Çin'e saldırmadan önce Avrupa'yı mümkün olan en büyük hızla etkisiz hale getirmeye çalışacaklarına işaret ediyor.

İngiliz su bayı bu konuda sunları söylüyor: HITLER AÇMAZINA DÜŞMEMEK İÇİN ÜÇ SEÇENEK

"Sovyetler Birliği, Hitler'in açmazına düşmemek için, şu üç seçenektten birini denemek zorunda:

"Birinci olarak, Avrupa'dan önce Çin'e saldırmak. Ancak bu durumda Avrupa ülkeleri durumun vahametini kavrayarak harekete geçeceklerinden, Sovyetler bu yolu denemeyeceklerdir.

"İkinci olarak, her iki cepheye birden savaşmak. Bu da Sovyetler için yengünlü daha baştan kabul etmek olur.

"Üçüncü olarak ise, ani bir baskınla

Avrupa'ya saldırmak ve Çin ile olan sınırları pekiştirmek. Bu planın ikinci safhasında da, Avrupa'yı dize getirdikten sonra, kuvvetlerinin bir kısmını çekerek Çin ve Uzak Doğu'ya gönderecek ve Çin'e saldıracak. En akla yakını bu."

Binbaşısı Miller, yazısında, bu ihtimale göre alınması gereken önlemleri şöyle sıralıyor:

"NATO ittifakı biridik içinde olmalı ve kendisine güvenmelidir. Vuruca gücü kuvvetli, her an hazırlıklı silahlı kuvvetlere sahip olmalıdır. Ani bir baskınla püskürtülmesini sağlamak için, birlikler bu ihtimale göre eğitilmelidir. NATO yönetimi, saatte değil, dakikada en önemli kararları verebilecek hale getirilmelidir. Avrupa'daki Amerikan kuvvetleri artırılmalıdır. Önemli bir konu olarak da askeri bir ittifaka gidilmesi bile, NATO, Çin'i desteklemelidir. Çünkü Sovyetler Birliği'nin saldırısına karşı Batı Avrupa ve Çin, birbirlerini güçlendireceklerdir."

SOVYETLERİN SONU: GENİŞ ÇİN BOZKIRLARINA GÖMÜLMEK

Miller'in açıklamalarını değerlendiren askeri kaynaklar, Çin sınırına yığılan üç yeni hava tümeninin, bir Sovyet saldırısında, sınırda 46 kara tümenini destekleyerek Çin topraklarında üslenebileceklerini ve diğer Varşova Paktı kuvvetleri gelene dek, bu üsleri ellerinde tutabileceklerini belirtiyorlar.

Sosyal-emperyalistler daha sonraki adımda ise Çin'in içlerine yürümek isteyecekler.

Ancak, orada onları bir tek son bekliyor. Geniş Çin bozkırlarına gömülmek.

**Yunan kömür
Kızan demir
Öze çekic
Vuran bliz**

TÜRK-İŞ BİRİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ "KONSEY TOPLANTISI" DÜZENLEDİ

- Toplantıya Bölge kapsamına giren 144 örgütün yöneticileri katılacak
- Konsey'de ülkenin içinde bulunduğu duruma ilgili çeşitli sorunlar tartışılacak

İSTANBUL (ÖZEL) Türk-İş 1. Bölge Temsilciliği önümüzdeki Pazartesi günü temsilciliğe bağlı örgüt yöneticilerinin katılacağı bir "Konsey Toplantısı" düzenledi.

Pazar günü saat 9.30'da Basın Sarayında yapılacak olan toplantıya 1. Bölge kapsamına giren Zonguldak, Bolu, Sakarya, Kocaeli, Kırklareli, Tekirdağ, Edirne, ve İstanbul illerindeki Türk-İş'e bağlı 144 örgütün temsilcileri katılacaklar.

Konsey toplantısında ülkenin içinde bulunduğu sorunlar, silahlı eylemlerin önlenmesi için alınması gereken tedbirler, çalışanların çekemeyeceği boyutlara varan hayat pahalılığı karşısında vergi yasasının çıkarılması konusunda görüşler saptanacak ve alınacak kararlar doğrultusunda girişimlerde bulunulacak.

Türk-İş'in bu "Konsey Toplantısına" bu ille CHP'li bakan ve parlamenterlerinin de davet edildiği öğrenildi.

İş ve İşçi Bulma kurumu Genel Müdürü Turan Ersoy:

"İşverenler engelli ve eski hükümlü çalıştırma yükümlülüğünden kaçıyor"

ANKARA (ANKA) İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürü Turan Ersoy, kamu ve özel işyerlerinin, engelli ve eski hükümlü çalıştırma yükümlülüğünden obaldığına kaçma eğiliminde olduklarını belirten bir yazı yayınladı.

Sürdürülen uygulamada, daha çok tam çalışma düzeyine ulaşmış ülkelere yarış pasif bir yaklaşım olan İş ve İşçi Bulma Kurumu aracılığıyla yetinildiğine dikkat çeken Ersoy, yazısında daha sonra şunları vurguladı: "Sakat ve eski hükümlülerin yerleştirilmesi uygulaması, gerek yasal olarak gerekse sürdürülen uygulama biçimiyle yetersizdir. Birinci aşamadaki engellilerin, işe alımları ve eski hükümlülerin iş öncesi mesleki eğitimleri ise gözardı edilmektedir. Bu nedenle, Kurum, bu kişileri çalıştırma yükümlülüğü olan işveren, listede bulunanlardan istediğini almada özgür bırakmaktadır."

Ersoy, özel kesim iş yerlerine ilişkin sorunları ise şöyle özetledi:

"Özel kesim işyerleri ilgileri ise gerçekten işçi almakta çok konuyu bir sosyal yardım biçiminde ele almakta ve birkaç ay ücret ödemekle geçiştirmek eğiliminde bulunmaktadır. Büyük işletmeler çok sayıda bula yükümlüler ve eski hükümlülerin yapabileceği iş bulunmadığı gerekçesiyle kontenjanlarını doldurmaktadırlar."

Çelik Akü işçileri "patronun prensibi mi yoksa bizim mücadelemiz mi? Bunu grev gösterecek" diyorlar.

Grevci Çelik Akü işçileri:

"Grevimiz Patron'un prensibini çökartecek"

- İşçiler 100-120 TL ücret zammı ve disiplin kurulunda "eşit temsil" istiyorlar

İSTANBUL (ÖZEL) Kartal Cevizli'de kurulu Çelik Akü Fabrikasında çalışan 48 işçi sözleşme uyuşmazlığı nedeniyle 18 Aralık 1978 Pazartesi günü greve başladı.

Petrol-İş Sendikasının yetkili olduğu, Çelik Akü Fabrikası işçileri, gazetemize şunları söylediler: "İşveren bütün ücret zammı talebimizi reddetti. Sizin nasıl sendikamızla beraber bir prensibiniz varsa bizim de işverenler olarak var" dedi.

İşçiler şöyle devam ettiler: "Bizim isteklerimiz şunlardır: Günlük ücreti iki yıla 100-120 lira zama, 5-6 maaş tutarında ikramiye, kıdem tazminatımızın 35 güne yükseltilmesi ayrıca her şeyden önemlisi Disiplin Kurulunda iki işveren, iki işçi temsilcisi olmasını istiyoruz. İşverenlerin prensiplerini yıkacağız."

İşçiler sözlerini şöyle bitirdiler: "Patronun prensibi mi yoksa direnir mi karlı çıkacak bunu grevimiz gösterecek."

İLAN KARAKOYUNLU BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

- 1- Belediyemize ait TM 14) lık BMC Marka Kamyon üzerine komple İtfayeye Arazözü yapılacaktır.
- 2- Bu İşin Muhamel Bedeli 250.000.00TL olup İhalesi 12.1.1979 Cuma günü saat 14.00' de Belediye Başkanlığında Belediye Encümeni huzurunda 2490 Sayılı Yasanın 31 Maddesi gereğince Kapalı Zarf usulü ile yapılacaktır.
- 3- İştirakçilerin Teklif Mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Belediye Başkanlığına Makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.
- 4- Bu İşin Muhamel bedeli olan 250.000.00 TL'nin 13.750.00 Lirası geçici Teminatır.
- 5- Bu İşe ait İdan ve Teknik Şartname Mesai saatleri dahilinde Belediye Muhafızlığına gözülebilir.
- 6- Telle müracaat ve Postadaki gecikmelerin kabul olunmuyacağı ilan olunur.

İLAN TOKTAMIŞOĞLU
KRAKOYUNLU BELEDİYE BASKANI
(Basın 29893-1751)

GASTRİT DEDİLER, APANDİSİTTEN ÖLDÜ

SSK Hastanelerinde daha kaç işçi baştansavmacılığın kurbanı olacak?

Otel işçisi Alim Bayrakçıya SSK Samatya Hastanesi doktorlarından İsmet Akgök gastrit teşhisi koydu. Alim Bayrakçı 4 saat sonra ise apandisit zehirlenmesinden öldü.

İŞÇİSERVİSİ SSK Hastaneleri yıllardır içine düştürüldüğü başbozukluğun fatürasını işçilere ödetir. İşçi sınıfından kesilen mükararla işleyen hastaneler, işçi sağlığını zerre kadar önemsemeyen "doktor" sıfatlı kişilerce bir dert kapısına döndürülür. Nice aylar yazılır, nice canların ihmal sonucu sönmüş gittiğine dair. Alim Bayrakçı da işte bunların arasına katılmak talih-sizliğine uğradı. SSK Samatya Hastanesinde baştansavmacılığın kurbanı oldu.

Çınar Otelinde çalışan Alim Bayrakçı 18 Aralık günü işine giderken aniden rahatsızlandı. Oleyis üyesi bir işçiydi. Her ay maaşından tıkr tıkr kesilen paralarla kurulmuş hastanesi vardı. Bindığı arabadan inip, arkadaşlarına telefon etti. Kendisi için vizite kağıdı almalarını ve hastaneyi kaldırmalarını istedi. Sancları dayanılır gibi değildi Alim Bayrakçı'nın. Çabuk olun, dedi.

Alim Bayrakçı "hastanesi"ne, SSK Samatya Hastanesine götürüldü. Dahiliye servisi doktorlarından İsmet Akgök'ün karşısına çıkarıldı. İhtimal "doktor bey" in işi başından askındı.

Alim Bayrakçı Çınar Otelinde çalışıyordu.

Alim Bayrakçı'yı şöyle bir sızdı. "Al sana 6 gün istirahat" dedi. "Midede gastrit var, ondan sancı yapıyor. Git dinlen, iyileşsin!" Ne bilsin Alim Bayrakçı ecelin bu kadar yakınında olduğunu? Ama çok şeyler biliyordu SSK Hastaneleri hakkında. İlgisizlik, kapı önüne bırakılmak, ihmal sonucu ölümler. İşkilenmişti zaten ağrısının şiddeti olmasından.

"Hastanenin hariciye servisi doktorlarına da bir görüneyim" dedi. Yine onu dimlediler. "Hadi, dediler, sen evine git, bir şeyciğin yok!"

Ne bilsin Alim Bayrakçı ecelin bu kadar yakınında olduğunu. Çaresiz evine gitti. Uzandı şöylece. Ağrı tıkr tıkr gibiydi. Uzandığı yerde yavaş yavaş ölüme geliyordu. Apandisit zehiri yavaş yavaş vücuduna yayılırken. Çınar Otelinde akşam servisi başlayacaktı biraz sonra. Kimbilir belki resimdeki gibi göbeği iyice şişkinin bilmem kaçınıcı yaş günü kutlanıyordu. Mumlu, nefis bir pastanın ve müziğin eşliğinde. Ama artık Alim Bayrakçı hiç bir zaman böyle bir servis yapamazdı. Artık SSK Hastanesinin dert kapısına düşmekten de kurtulmuştu.

2 AY DİRENDİLER, SONUNDA GREVE ÇIKTILAR

Akın Tekstil işçileri grevde...

"Hayat bize tek başına kimsenin kurtulamayacağını gösterdi"

● Yıllardır küçük atelyelerde devam eden baskı ve kanunsuzluklara rağmen işçiler sendikalaşmayı başardı

Fazilet Demirci

Vefa Katip Çelebi Caddesindeki Akın Giyim Sanayi Şirketi işçileri 10 günü aşkın bir süre direndiler. İşçiler greve başlamadan önce de iki ay direniş yaptılar.

Bu işyerinde üretilen mallar UFT'de satılıyor. UFT'de de daha önce bir sendikalaşma mücadelesi olmuş ve çok sayıda işçi atılmıştı.

Akın Tekstil'in sahibi Akın Değerli, 12 Mart 'aşızının mahkemelerinde savcılık yapan Yaşar Değerli'nin kardeşi. Akın Değerli işçilerin sendikalaşmasını istemiyor. Akın Tekstil'deki direniş ve grevin ana nedeni de bu.

Sendikalaşmayı önlemek için yapılan baskılar

İşçiler patronun bu konudaki baskılarını bir bir anlatıyorlar: "Sendikalaşmamız en kanuni hakkımızdır. Ama patron bunu istemiyordu. Sendikalaşmamızı duyunca işçileri tek tek işten atmaya başladı. Bazı arkadaşlarımızı çağırıp 'Elebaşınız kim? Söyleyin' diye soruyor baskı yapıyordu.

Bazı arkadaşlarımız önce işten atılma korkusuyla patronun istediği şekilde yazılı ka-

BU İŞYERİNDE GREV VAR

Akın Tekstil işçileri kararı "İşveren eski günleri arıyor, artık o baskılara boyun eğmeyeceğiz." (Fotoğraf: Fazilet DEMİRCİ)

İşçileri kendi deneylerini anlatırken, aslında bu ortak sorunlara ışık tutuyorlar. İşçiler şöyle diyor:

"İşyerimizde eski işçiye pek rastlanmaz. Bu tip işyerlerinde işveren eski işçiyi istemez. Çünkü onun suretine çalışan işçiler birbirini tanırlar, dayanışma yapar, hakkını aramaya başlar. Sigorta ister, Sendika ister, zam ister. İşveren bunları engellemek için sürekli işçi değiştirir. Ama artık işçi eski işçi değil. Biz bütün bu zorlukları aştık."

Sigorta sorunu

Küçük işyerlerinde işçilerin sigortası da düğün tutulmaz. Gene Akın Tekstil işçilerini dinleyelim: "Bizim sigortalarmız da anomaldır. 1.5 senelik işçinin ancak 5-6 aylık sigorta primi ödenmiştir. 7 aylık işçinin de en fazla bir ay. Sigortaya gitse bir yılın zorluk çıkar. Patron sigorta kartlarımızı da el koyar. Bize vermez."

Fazla mesai uçar gider

Atölyelerde çalışma saatleri de belirsizdir. Sabah 8'de gelir işçi. Gecenin 8'ine, 9'una kadar çalışır. Zorunlu tutar patron çalışmaya. Fazla çalışmak istemeyene ise kapıyı gösterir. Cumartesi de mesaiye bırakır işçileri ama, mesai zammı ödemez."

İşte Akın Tekstil işçileri yıllardır, kendilerini ve kendileri gibi onbinlerce işçinin sırtındaki bu tür baskılara karşı mücadeleye girmişler. Birleşmişler, elele vermişler, sendikalaşmayı başarmış ve grev bayrağını yükseltmişler. Onların başarısı onbinlerce atölyeye işçisine umut ışığı olacak.

İşveren eski günleri arıyor!

Türkiye'de küçük tekstil atölyelerinde ortak dertler, ortak sorunlar vardır. Küçük işverinin özellikleri, yani-fücale oaskılar işçilerin birleşip mücadelesinin önüne çeşitli engeller koyar. Akın Tekstil

Patron işçilerin çalışmadığını iddia ederek gazetelere ilan gönderdi, ama bu tertip de başarılı olmadı. İşçiler şimdi kanuni grevlerini sürdürüyorlar.

4. Olağan Genel Kurulda Süleyman Kaya yeniden Genel Başkanlığa seçildi

Banksif Federasyonu 4. Olağan Genel Kurulunda, federasyona bağlı 12 sendikadan 42 bin banka emekçisini temsil eden delegeler, sahte TKP yanlılarının üslendığı Bank-Sen Sendikasının banka emekçilerine yönelik tehdidine dikkat çektiler.

Banksif Genel Kurulunda bütün konuşmacılar Bank-Sen'e karşı aktif mücadele istediler

- Genel Başkan Süleyman Kaya: "Faşizme geçit yok diyenler, kendi sendikalarında faşistlik uyguluyorlar"
- Oktay Yeşilyurt: "İşkolumuzda işçilerimizin önündeki en büyük engel, Rus emperyalizminin uşağı sahte TKP'nin başında bulunduğu Bank-Sen'dir"
- Yılmaz Şengözer: "Maden-İş ve Bank-Sen'in temsil ettiği klik, bugün banka işkolunda bir tehlike haline gelmiştir"

Yılmaz Şengözer: "Bank-Sen yöneticileri o kadar güzel yalan söylüyorlar ki, gerektiğinde sosyal-demokrat gibi gözüküyorlar."

Oktay Yeşilyurt: "Federasyonumuz, Bank-Sen'in demagojilerini çöktürmek için üzerine düşen görevleri yerine getireceğiz."

İSTANBUL (ÖZEL) Bağımsız Banksif Federasyonunun 4. Olağan Genel Kurulunda Perşembe günü Hilton Oteli salonunda yapıldı. Fe-

derasyonu oluşturan 12 sendikadan gelen delegeler Genel Kurulda Süleyman Kaya'yı yeniden Genel Başkanlığa seçtiler.

Genel Kurulda bir konuşma yapan Süleyman Kaya, sendika ağalığına karşı çıkarak, "Faşizme geçit yok" diyenlerin kendi sendikalarında faşistlik uyguladıklarını belirtti. Kaya, vergi yasasını eleştirerek, çalışanlardan çok vergi alındığını, son vergi tarifesinde vergi yükünün yüzde 50 arttığını söyledi. Süleyman Kaya, halkın umudu olarak iktidara gelenlerin, bu şekilde halkın umudu olmayacaklarını, ülkemizin sorunlarını çözmek için Mustafa Kemal'in milliyetçilik ve devrimcilik anlayışına sahip çıkarak gerektiğini belirtti.

Divan Başkanlığı seçiminden sonra delegeler, Çalışma Raporu ile ilgili eleştirilerini belirtmek için, söz aldılar. Devrimci Bank-Sen Genel Sekreteri Oktay Yeşilyurt yaptığı konuşmada özetle şöyle dedi:

İŞÇİLERİN ÖNÜNDEKİ ENGEL: BANK-SEN

"Anarşi, iki süper devleti yurdumuz üzerinde hegemonya mücadelesinden kaynaklanmaktadır. Anarşinin kaynağı MHP ve sahte solculardır. MHP'nin arkasında Amerikan emperyalizmi, sahte solcuların arkasında ise Rus sosyal-emperyalizmi vardır. Anarşiye karşı mücadele için her şeyden önce iki süper devlete bağımlılığı son verilmeli, Kıbrıs meselesine çözüm getirilmelidir. Kıbrıs meselesinin ardında iki süper devlet özelelikle de Rusya vardır."

"İşkolumuzda işçilerimizin önündeki en büyük engel ise bize Rus emperyalizminin uşağı sahte TKP'nin başında bulunduğu Bank-Sen'dir. Federasyonumuz üyesi Bank-Sen tarafından oluşturulmuş, etilebilmiş, etilebilir mi? Bu, üzerinde düşünülmesi gereken bir sorudur. Federasyonumuz oldukça iyi sözlemeler yapmasına rağmen, Bank-Sen parası toplama işi nasıl bulabiliyor? Federasyonumuz, Bank-Sen'in demagojilerini çöktürmek için üzerine düşen görevleri yerine getireceğiz. Federasyonumuz, sendika içi demokrasiyi geliştirme, iki süper devlete ve onların ülkemizdeki uzantılarını MHP'ye ve sahte solculara karşı kesin tavır koymalıdır."

BANK-SEN'İN SAHTEKARLIĞI Akmen Sendikası Genel Sekreteri Yılmaz

Şengözer'de Genel Kurulda yaptığı konuşmada şöyle dedi:

"Maden-İş ve Bank-Sen'in temsil ettiği klik, bugün Bank-İş kolunda bir tehlike haline gelmiştir. Bu işkoluna için bu kadar önem veriyorlar? Çünkü bu işkolunda yapılacak bir grev, genel grevden farklıdır. "Abnen'in Bank-Sen'e gitmesinde, bugünkü hükümetin, Anadolu Bankası yöneticilerinin rolü vardır. Bunu bilmek gerekir. Ve bütün bunların yanı sıra Bank-Sen yöneticileri, o kadar güzel yalan söylüyorlar ki, gerektiğinde sosyal-demokrat gibi gözüküyorlar."

GENEL YÖNETİM KURULUNDA BANK-SEN'E KARŞI SİYASET BELİRLENECEK

Yapılan konuşmaların ardından Bank-Sen Genel Sekreteri, Yönetim Kurulu adına eleştirilere cevap verdi. Günçör Aydınoğlu, Bank-Sen'e ilgili söylemlere katıldıklarını fakat bu konunun daha sonra Genel Yönetim Kurulunda ele alınarak, Federasyonumuz üzerindeki siyasetin belirleceğini söyledi.

Daha sonra seçime geçildi ve Süleyman Kaya yeniden Genel Başkanlığa seçildi. Genel Yönetim Kurulu üyeliği ise şöyle belirlendi: "Tibaş Sendikası'ndan Günçör Aydınoğlu, Nebih Bekiroğlu, Tekin Gür, Semih Ersoz, Hürol Okuyan, Uğur Zavaroglu, Alaaddin Tunga.

Akmen Sendikası'ndan: Faik Akın, Yılmaz Şengözer, Aydın Aydın, Semih Özen, Feyyaz Gözünar.

Türkbank-İş Sendikası'ndan: Salih Eber, Ünal Başaran, Turgut Haciefendioğlu

Vakıfbank-Sen'den: Nevber Yağmurdereli, Naci Bayülce, Servet Kahyaoglu

Pamukbank-Sen'den: Aslan Hıslı, Yıldız Sarımuratoglu

Devrimci Bank-Sen'den: Yemilha Türk, Murat Duyal

Sigorta-İş'ten: Emin Gürkan, Hikmet Tanyal. Dişbank-İş'ten: Necdet Parar, Konur Gökmen.

Ansen'den: Tufan Karabay, Semih Hıncal. Bromes'den: Ali Rıza Oymak, Tunç Yalçın. Ege-Sen'den: Çiğdem Beşkardeş.

Genel Yönetim Kurulu daha sonra kendi arasında yapacağı toplantı ile, Yürütme Kurulunun diğer üyelerini seçecek ve işbölümü yapacak.

Bir toprak reformu hikayesi

Enver Akova, reformdan vazgeçtiklerini, görüşmeler sırasında açıkladı

ALİ HAYDAR NERGİS

Nisan ayıydı. Devlet Bakanı Enver Akova ile reform uygulamalarının son durumunu görmek için Urfa'ya gittik. Sayın Bakanın KİT komisyonunda "54 bin dönüm toprak dağıtılmak istedik, almadılar" dediği Çurup bölgesindeki köylülerle konuşmuştuk. Bakan sorduğunda etraftan korktukları için "Allah razı olsun, bize toprak verildi, diyorlardı. Bir köşeye çağırıp gizlice sorduklarımızda ise "Lo, lo kurban, ne reformu? 1977 seçimlerinde seçim gününden bir akşam önce toprak dağıttılar. Reyinizi bize verin bu topraklar sizin dediler. Seçim bittikten sonra akşam toprakları elimizden geri aldılar" şeklinde konuşuyorlardı.

Meclis Kamu İktisadi Teşebbisleri ortak komisyonunda Toprak ve Tarım reformu müstahzarlarının hesapları görüşürken kimse toprak reformunun yapıp yapılmayacağıyla ilgilenmiyordu. Komisyon üyesi parlamentelerden Mehmet Özgüneş kendisi daha lise öğrencisi köylüleri lahana yetiştirmek konusunda nasıl eğitime çalıştıklarını sonra lahanaların nasıl kurtulduğunu anlatıyordu. CHP Milletvekili Toprak Reformu konusunda görüşlerini açıklamak üzere söz aldı. Bize toprak reformu nasıl kooperatiflik yapıldığını, sitten peynir yapmak isterseniz acemilik yıllarında sıkıntı çektiğini, sitti araya veriyorsanız diye kayınpederi tarafından az kalsın evinden kovulduğundan söz ediyorlardı.

Şekip Karamollağlu toprak meselesinin çok önemli bir mesele olduğunu, köylülerde kavga, kavga büyük çoğunluğunun tarla ve hanım' yüzünden çıktığını, bunun köylüler tarafından bilgece "ya tarla, ya hüлле"

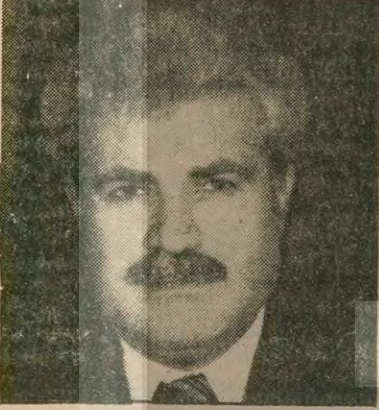
şeklinde ifade edildiğini söylüyordu. Sonunda AP İzmir Milletvekili Erol Yeşilpınar dayanamadı. "Ne yani" gibilerinden "buradaki arkadaşların birçoğu köy çocuğu olduklarından dem vuruyorlar. Köy çocuğu olmakla övünüyorlar, ben de esnaf çocuğuyum".

Bütün konuşmacılar sözlerini tatlı tatlı bağladılar. Sözlerinin sonunda devlet bakanı Akova'ya iltifat ederek, "sayın bakanın kişiliğine güveniyoruz. Bu reformu gerçekleştirecektir" diyorlardı. Akova yükün kendi omuzlarına yıkılmasına içerliyordu. "Önce iltifatlarımızdan dolayı hepimize ayrı ayrı teşekkür ederim. Ancak yaza toprak dağıtımı çok geçtir. Yanlış anlaşılmasın. Şahsen benim Sivas Gemerek İlçesi Gendin Köyünde bir karış bile toprağım yoktu. Babamın 70 dönüm toprağı vardı. Altı kardeşiz, ihtisasım olduğu için biliyorum. İslamda toprak Allaha aittir. İnsan Allahın halifesidir. Toprağın mülkiyeti Allaha aittir. Türkiye'de sağlıklı bir toprak reformu yapılsa taş çatlasa 500-600 bin aileye toprak verilebilir. Halbuki Türkiye'de topraksız köylü sayısı 3 milyona yakındır. Tarım kesimindeki bu işsiz ve topraksız insanları tarım sektörüne aktarmamız gerekir. Güvendiğimiz dağlara kar yağdı demeye getiriyordu.

Sonra üyeler bakana, bakan da komisyon üyelerine teşekkür ettiler. Toprak reformu Akova'nın Bakanlığı hassas bir bakanlık olduğu için CHP'li üyeler toprak reformu konulu nisapları ibra etmemekle emediler. KİT Komisyonundan bir toprak reformu hikayesi daha böylece geçti.

Gaziantep CHP Milletvekili Ekrem Çetin:

"Güneydoğu Anadolu, mayından temizlenmeli ve bu topraklar, köylüye verilmelidir"

KİLİS (AA) Gaziantep CHP Milletvekili Ekrem Çetin, Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan halkın, sosyal ve ekonomik yönden kalkınabilmesi için sınırdaki mayınların temizlenmesini ve burada tarım yapılmasına olanak sağlanmasına şart olduğunu söyledi.

Ekrem Çetin, mayınla donatılan bu arazinin

hiç bir işe yaramadığı gibi, bölge halkının da ölüm tuzunağna düşürüldüğünü belirterek, bu alanın mayından temizlenmesi ile kaçakçılığın da önleneceğini kaydetti. Çetin, daha sonra, Güneydoğu Anadolu halkının geçimini kaçağıyla sağladığını, bunun sorumlusunun da bugüne kadar bölge halkına yardımcı olmayan hükümetler olduğunu söyledi ve şöyle dedi:

"Yurdumuzda öteden beri doğu-batı ayrımı yapılmaktadır. Hükmün sosyal ve ekonomik yönden büyük zoru kılarkarşı karşıya bulunan Güneydoğu Anadolu halkına yardımcı olacağına inanıyorum. Böylelikle 3,5 milyon dönümlük bir alan yeniden ekonomimize kazandırılacak, 2 bin 500 aile toprak sahibi olacak ve burada doğan 12 milyar liralık gelir kaybı önlenmiş olacaktır."

"1977 yılı sonu itibarıyla banka kredilerinin yalnızca yüzde 3ü Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da kullanılabilmektedir. Ziraat Bankası kurulusu kanununa aykırı bir biçimde kredi kullandırmayı sürdürmektedir. Çok acı bir gerçek olarak ziraat kredilerinin yüzde 55'i, toplam kredilerin yüzde 10'unu kullanmaktadır ve kişi başına düşen kredi yalnızca 1100 liradır. Ziraat kredilerinin binde 16'si de toplam ziraat kredilerinin yüzde 13'ünü kullanmaktadır ve kişi başına düşen kredi de 450 bin liradır. "Türkiye'de bankacılık sistemi öyle işlemez ki, çok iş gücüne az kredi, az iş gücüne çok kredi verilmektedir. Kredi dağılımında bozukluk, milli gelirin dağılımında olduğu gibi etki yaratmaktadır. Milli gelirin dağılımının düzeltilmesi ve sosyal adalet ilkesinin gerçekleştirilmesi için kredi dağılımının düzeltilmesi şarttır."

SANAYİ MALLARI İHRACATININ İÇYÜZÜ

İhracat yapıyoruz deniyor, ama

TÜRKİYE'DE 8500 LIRAYA MALOLAN BUZDOLAPLARI, 4750 LIRAYA İHRAÇ EDİLİYOR

- Dünya piyasalarında buzdolabının satış fiyatı 190 dolar olduğu için, bu fiyatın üzerinden satış yapılabilmek mümkün değil
- Ticaret Bakanlığının sanayi malları ihracatını artırıyor diyor, ama bu yolla ihracatı yaklaşık 1 dolar Türkiye'ye 34 liraya mal oluyor
- Yetkililer de döviz bulabilmek için, ihracatı artırmak gerektiğine dair demec üstüne demec veriyorlar

MUHİTTİN SİRER Son zamanlarda Ticaret Bakanlığının sanayi malları ihracatının arttığı ve daha da artacağı şeklindeki açıklamalarının Türkiye'ye çok pahalıya mal olduğunu ve bu yöntemlerle uzun süreli ihracat yapılabileceği anlaşıldı.

Türkiye'de 8500 liraya malolan ve iç piyasada 10.500 liraya satılan buzdolapları dış ülkelere 4.750 liradan ihraç ediliyor. Zira dünya piyasalarında buzdolabının satış fiyatı 190 dolar ve bu fiyattan üzerinde yabancı ülkelere satış yapılabilmek mümkün değil. Buzdolabı 190 dolara satıldığı zaman da ancak Türkiye'deki maliyetinin yarısı kadar bir gelir getirebiliyor.

Daha önce bütün vergi iadelerini kaldırarak hükümet artık yarı fiyatına ihracatı teşvik edilebilir için yüzde 35 gibi yüksek oranlara varan vergi iadeleri tanıyor. Böylelikle hükümet 1 dolar kazanabilmek için 34 lira ödüyor. Oysa doların Türkiye'de resmi fiyatı 25 lira. Hükümet IMF'den normal yollarla kredi alamayınca karaborsaya başvuruyor, maliyetin yarı fiyatına buzdolabı satıyor ve lazineye gelen her dolar için yüzde 35 oranında vergi iadesi farkı ödüyor.

Döviz elde etmek için daha önce de yurt içinde mark karşılığı yerli otomobil satışları teşvik edilmişti. Bu uygulamanın sonunda da otomobil karaborsası teşvik edilmişti. 17 bin marka satın alınan otomobiller daha sonra 238 bin liradan çok üstünde Türk Lirası karşılığında iç piyasada tüke-ticilere satılmıştı. Şimdi hükümet bu yoldan vazgeçerek aynı buzdolabında olduğu gibi otomobilleri de dış ülkelere satmak istiyor. Ticaret Bakanı bir demecinde ihracatı artırmanın yolu olarak "yerli otomobillerin bir süre yurt içinde satılmasının durdurulup, dışarıya satılmasını düşündüklerini" açıklamıştı.

Maliye ve Ticaret Bakanlarının her fırsatta artırılabilecek sözledikleri ihracat tam bir keşmekeş içinde. İhraç edilecek mal bulunamıyor. Çünkü özellikle inai üretim yapılmıyor. Üretimin yapılamamasının nedeni, bir süreden beri ithalatın durması. Zira üretimin yapılacağı ithalata bağlı. İthalat yapılmıyor çünkü döviz yok. Bu kısır döngü Türkiye ekonomisinin elini kolunu bağlayan Bakanlar, "döviz kazanmak için ihracatı artıracağız" diye demec üstüne demec veriyorlar.

Dünya Bankası, 437,3 milyon dolarlık kredinin, 2,5 milyon dolarını Türkiye'ye verdi

ANKARA (ANKA) Dünya Bankasının Kasım ayı içerisinde dağıttığı toplam 437,3 milyon dolarlık projelerin kredisinin sadece 2,5 milyon dolarını Türkiye'ye verdiği açıklandı. Bankanın konuya ilişkin belgelerinden derlenen bilgilere göre, çeşitli ülkelere yöneltilen krediler, bu ülkelere yürütmekte olduğu çeşitli kalkınma projelerinin dış finansman gereksinimlerini karşılamak üzere verildi. Batı Ramazan Petrol Tesislerinin geliştirilmesi amacıyla banka tarafından Kasım ayı içerisinde Türkiye'ye verilen 2,5 milyon dolarlık kredi, bankanın aynı dönem içerisinde dağıttığı kredilerin arasında en düşük miktardan oluşuyor.

Daha önce bütün vergi iadelerini kaldırarak hükümet artık yarı fiyatına ihracatı teşvik edilebilir için yüzde 35 gibi yüksek oranlara varan vergi iadeleri tanıyor. Böylelikle hükümet 1 dolar kazanabilmek için 34 lira ödüyor. Oysa doların Türkiye'de resmi fiyatı 25 lira. Hükümet IMF'den normal yollarla kredi alamayınca karaborsaya başvuruyor, maliyetin yarı fiyatına buzdolabı satıyor ve lazineye gelen her dolar için yüzde 35 oranında vergi iadesi farkı ödüyor.

Döviz elde etmek için daha önce de yurt içinde mark karşılığı yerli otomobil satışları teşvik edilmişti. Bu uygulamanın sonunda da otomobil karaborsası teşvik edilmişti. 17 bin marka satın alınan otomobiller daha sonra 238 bin liradan çok üstünde Türk Lirası karşılığında iç piyasada tüke-ticilere satılmıştı. Şimdi hükümet bu yoldan vazgeçerek aynı buzdolabında olduğu gibi otomobilleri de dış ülkelere satmak istiyor. Ticaret Bakanı bir demecinde ihracatı artırmanın yolu olarak "yerli otomobillerin bir süre yurt içinde satılmasının durdurulup, dışarıya satılmasını düşündüklerini" açıklamıştı.

Maliye ve Ticaret Bakanlarının her fırsatta artırılabilecek sözledikleri ihracat tam bir keşmekeş içinde. İhraç edilecek mal bulunamıyor. Çünkü özellikle inai üretim yapılmıyor. Üretimin yapılamamasının nedeni, bir süreden beri ithalatın durması. Zira üretimin yapılacağı ithalata bağlı. İthalat yapılmıyor çünkü döviz yok. Bu kısır döngü Türkiye ekonomisinin elini kolunu bağlayan Bakanlar, "döviz kazanmak için ihracatı artıracağız" diye demec üstüne demec veriyorlar.

Dünya Bankası, 437,3 milyon dolarlık kredinin, 2,5 milyon dolarını Türkiye'ye verdi

ANKARA (ANKA) Dünya Bankasının Kasım ayı içerisinde dağıttığı toplam 437,3 milyon dolarlık projelerin kredisinin sadece 2,5 milyon dolarını Türkiye'ye verdiği açıklandı. Bankanın konuya ilişkin belgelerinden derlenen bilgilere göre, çeşitli ülkelere yöneltilen krediler, bu ülkelere yürütmekte olduğu çeşitli kalkınma projelerinin dış finansman gereksinimlerini karşılamak üzere verildi. Batı Ramazan Petrol Tesislerinin geliştirilmesi amacıyla banka tarafından Kasım ayı içerisinde Türkiye'ye verilen 2,5 milyon dolarlık kredi, bankanın aynı dönem içerisinde dağıttığı kredilerin arasında en düşük miktardan oluşuyor.

Dünya Bankası, 437,3 milyon dolarlık kredinin, 2,5 milyon dolarını Türkiye'ye verdi

ANKARA (ANKA) Dünya Bankasının Kasım ayı içerisinde dağıttığı toplam 437,3 milyon dolarlık projelerin kredisinin sadece 2,5 milyon dolarını Türkiye'ye verdiği açıklandı. Bankanın konuya ilişkin belgelerinden derlenen bilgilere göre, çeşitli ülkelere yöneltilen krediler, bu ülkelere yürütmekte olduğu çeşitli kalkınma projelerinin dış finansman gereksinimlerini karşılamak üzere verildi. Batı Ramazan Petrol Tesislerinin geliştirilmesi amacıyla banka tarafından Kasım ayı içerisinde Türkiye'ye verilen 2,5 milyon dolarlık kredi, bankanın aynı dönem içerisinde dağıttığı kredilerin arasında en düşük miktardan oluşuyor.

THE CHALLENGE IS HERE!

Koç Holding A.S. Turkey

Koç Holding, Financial Times'in Türkiye'ye ilavesine verdiği ilanda neler ihraç ettiğini açıklıyor. Bu arada listede 8.500 lira malolup, 1.750 liraya satılan buzdolapları da var...

1978'DE FİYATLAR, İSTANBUL'DA YÜZDE 61,4, ANKARA'DA YÜZDE 53,3 ORANINDA ARTTI

ANKARA (ANKA) 1978 yılında Ankara'da hayatın yüzde 53,3 İstanbul'da ise yüzde 61,4 oranında pahalılaşığı tespit edildi. Kasım ayı içinde toptan eşya fiyatlarında yüzde 2,3 oranında bir artış oldu. Ticaret Bakanlığı tarafından yayınlanan ve Kasım ayı verilerini içeren toptan eşya fiyatları indeksine göre, gıda maddeleri yüzde 2,1 sanayi hammaddeleri ve yarı mamul mallar ise 2,6 oranında arttı. Buna göre sanayi hammaddeleri ve yarı mamul malların fiyatlarında bu yılın ilk onbir ayında görülen fiyat artışları yüzde 64,3'e ulaştı. Buna karşılık gıda maddelerinin aynı dönemde yüzde 44,6'lık bir çoğalma olduğunu gösteriyor. Geçen yıl aynı dönemde bur artış yüzde 31,5 idi.

GENÇLİK

Milli Eğitim Bakanı Uğur, Bursa Eğitim Enstitüsü sınavları için soruşturma açıldığını bildirdi

ANKARA (THA) Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, Cumhuriyet Senatusunda önceki gün yaptığı bir konuşmada Bursa Eğitim Enstitüsü'nde yapılan sınavlarla ilgili bir soruşturma açıldığını bildirdi. Milli Eğitim Bakanı Uğur, Bursa Eğitim Enstitüsü'nde yapılan sınavlarla ilgili bir soruşturma açıldığını bildirdi. Milli Eğitim Bakanı Uğur, Bursa Eğitim Enstitüsü'nde yapılan sınavlarla ilgili bir soruşturma açıldığını bildirdi.

Yeni yıl nedeniyle ilk ve orta öğretim kapsamındaki okullar üç gün tatile gidiyor

ANKARA (ANKA) Resmi tatil günlerinin 30, 31, Aralık ve 1 Ocak günleri olduğu, 2 Ocak 1979 tarihinden itibaren de okullarda yeniden öğrenime başlanacağı bildirildi. Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Üniversitelerarası Seçme ve Yerleştirme Merkezi Yürütme Başkanı Prof. Altan Günalp, bu yıl Lefkoşe haricinde yurt dışında sınav yapılmayacağını belirtti.

Yunanistan ve Türkiye bazı malların ihracatında dünya piyasalarına ortak fiyatlarla ve birlikte çıkacak

• Taşımıcılık ve turizm konusunda da işbirliği yapılacak

İZMİR (AA) Ticaret Odası Başkanı Dündar Soyer, Türkiye ile Yunanistan arasında ekonomik ve işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla oluşturulan adimlar aldığını söyledi. Sanayici ve işadamlarından oluşan 15 kişilik bir heyetle gittiği Yunanistan gezisinden dönen Soyer, önceki gün bir basın toplantısı düzenleyerek ihracat, taşımıcılık ve turizm alanında işbirliği yapılması konusunda görüşlerini açıkladı. Soyer, özellikle bazı malların ihracatı sırasında dünya piyasalarında belli fiyatlarla ve birlikte çıkılmasını yararı olacağı konusunda da kesin anlaşmaya varıldığını belirtti. İşadamları ve sanayiciler olarak kara, hava ve deniz ulaşımdaki engellerin kaldırılarak, ekonominin ve sosyal işbirliğinin tesisi gibi konularda karşılıklı önerilerde bulunduğu da belirtten Soyer, iki ülkenin birbirlerini ulusal fuarlarına katılması yolunda da karar aldığını açıkladı.

Karamanlis: "AET'ye girişimiz, halkımız için daha güvenli bir dönem başlatacak"

• Yunanistan'ın AET'ye girişiyle ilgili anlaşma Haziranda imzalanacak

ATİNA (AA) Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis, ülkesinin AET'ye tam üyeliği konusunda Brüksel'den varılan anlaşmadan memnunkul olduğunu açıkladı. Karamanlis "Bu anlaşma, Yunanistan'ın AET'nin organik bir parçası haline gelmesini sağlamak amacıyla izlediğimiz uzun yolun son aşamasını teşkil etmektedir. Bu anlaşmanın halkımız için daha iyi ve daha güvenli bir dönemi başlatacağından kuşku duymayorum" dedi. AET'YE GİRİŞ ANLAŞMASI HAZİRAN'DA İMZALANIYOR Bu arada Yunanistan Dışişleri Bakanı Yorgo Rallis, Brüksel'den varılan tüm üyelik anlaşmasının önümüzdeki Haziran ayında imzalanacağını açıkladı. Rallis, Yunanistan'ın tam üyeliğinin en geç 1 Ocak 1981'de gerçekleşeceğini de belirtti. Öte yandan Yunanistan'ın 1979'da uygulamasına başlanacak olan Avrupa Para Sistemine (EMS) Yunanistan parası drahmıyi dahil edip edememe konusunu düşünmeye başladığı öğrenildi. Ancak, Dışişleri Bakanı Rallis bu konuda "drahm'in sisteme katılması düşünmek için vakit henüz erken" dedi. FINANCIAL TIMES'İN YORUMU Londra'da yayınlanan "Financial Times" gazetesi Yunanistan'ın, AET'ye tam üyeliği konusundaki yorumunda, bundan memnunkul duyulması gerektiğini belirtti.

Birleşmiş Milletler, Kıbrıs'taki kayıp kişilerle ilgili bağlayıcı bir karar aldı

NEW YORK (AA) Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Kıbrıs'taki kayıp kişilerin konusunda, Birleşmiş Milletlerce yapılacak bir soruşturmanın sonuçlarının tarafları bağlamasını öngören bir karar tasarısını 69 oyla kabul etti. 6 ülke referandum kullanırken 55 ülke de çekimser kaldı. Genel Kurul'un kabul ettiği tasarı, sorunun "vakit geçirilmeksizin bir çözüme bağlanması için çalışmalar yapılacak bir organın" kurulmasını öngörüyor.

Kurulacak organın Başkanı Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in bir temsilcisi olacak ve bu şahıs, organın bir karar vermemesi veya üyelerin anlaşmazlığı düşmesi halinde, derhal uygulanacak bağlayıcı bir görüş bildirecek.

Türkiye tasarınsın bu maddesine şiddetle itiraz etti. Oylamada Türkiye ile beraber Belçika, Pakistan, Fas ve Suudi Arabistan öngörülen aleyhine oy kullandılar. Tasarı, soruna taraf olanları araştırma organı ile işbirliği yapmaya ve bu organa temsilci atamaya çağırıyor. Aynı şekilde tasarı, Waldheim'in de Kıbrıs'taki özel temsilcisi Galindo Pohl aracılığıyla gerekli girişimlerde bulunarak bu organın kurulmasını sağlamaya davet ediyor.

Rumlar yılbaşı tatilini yakınlarıyla geçirmek için Türk kesimine geçiyorlar

LEFKOŞE (AA) Kıbrıs'ta Rum bölgesinden Rum ve marunilerden oluşan 515 kişilik bir grup yılbaşı tatilini yakınlarıyla geçirmek için Kıbrıs Türk kesimine geçmeye başladılar.

Kıbrıs Türk yöneticilerinin bildirdiğine göre, 18 yaşından küçük kız ve 16 yaşından küçük erkek 199 Rum öğrenci ile 316 Maruni Birleşmiş Milletler Barış gücü aracılığıyla Kuzey'e geçiş izni aldı ve bundan itibaren Türk kesimine geçmeye başladı. Rumlar Dipkarpas, Sipahi ve Yeşilköy'deki Maruniler ise Korycam ve Karpas'taki yakınlarının yanına gidiyorlar.

Kıbrıs Türk kesiminde yeni bir parti kuruldu

LEFKOŞE (AA) Kıbrıs Türk kesiminde "Türk Birliği Partisi" adıyla yeni bir siyasal parti kuruldu. Partiyi Grine'de otelcilik yapan emekli albay İsmail Sezer kurdu. Kıbrıs Türk Birliği Partisinin 19 kurucusu arasında Kıbrıs asıllı bir kısım buluncuların Partinin kurulmasının tamamı Türkiye'den Kıbrıs'a giden göçmenlerden oluşuyor.

ÇİRCİBİRİN İSTİGİNDA

Faşizme karşı "savaşım"

Doğan Yurdakul

Savaş Yolu, Yürüyüş ve Birlik dergilerinin Aydınlık düşmanlığında nasıl birleşip, nasıl iftira yarışına giriştiklerini dün köşemizde yazmıştık.

Bugün de, bu üç akımın "faşizme karşı savaşım" adı altında Türkiye'deki gerici kargaşalığı nasıl körikledikleri üzerinde duracağız.

Savaş Yolu'ndan başlayalım. İşçi sınıfına yönettikleri saldırı "savaşımın" yeniliğe uğramasını verdiği açıyla, "Demir Döküm" de yaya kalacaklar" başlıklı bir yazı kaleme almışlar.

Tamamı öfke ve hezeyan olan yazıdan buraya geçirelimiz gereken bir kısım alıyoruz: "İşyerinde tutunamamış birkaç dekale unsur ve birkaç maocu işçi bu saldırının öncülerini olarak seçildi".

Bu cümle, sahte TKP'nin işçi düşmanlığını ve bölücülüğünü belgesidir. Demir Döküm'de birkaç "deklare unsur" ve birkaç "maocu işçi", bütün işçileri zorbalıkla tutup Devrimci Maden-İş'e üye yapmışlar! İşçileri koyun sürüsü sanan, onlara karşı zorbalıktan başka şeyi aklına getirmeyen Rusyacı çizginin yarattığı yeni bir masal. Madem işyerinde tutunamamış birkaç unsurun zorbalığı işçileri "gütmek" o kadar kolaydı, nasıl oldu da sizin kırk harami ceterinin işçileri Maden-İş'de tutmayı başaramadı?

Onlar, devrimci mücadelenin öncüsü olan tek ve bütün bir işçi sınıfı kavramından korkuyorlar. Bunun için "maocu işçi" gibi, işçi sınıfı içinde yeni "smf" lar yaratmaya çalışıyorlar. İşçi, sınıfı, "ilerlemeci işçi", "yürüyüşçü işçi", "Dev Solcu işçi", "Dev Yolcu işçi", "Devrimci Halkın Yolcusu işçi", "Devrimci Halkın Birlikçisi işçi", "Halkın Kurtuluşçusu işçi", "Acilci işçi", "Apocu işçi", "Sıvancı işçi", "Tekoşinci işçi" diye kırk tane fraksiyona bölünürse, Rusya'nın da içi rahat edecek. Bunun da adı olacak, "faşizme karşı savaşım".

Aynı bölücülüğü sahte TKP, liselelere bakan nasıl sokuyor: "Liseliler Gençlik" adlı derginin bu ayki sayısından bir başlık:

Ankara Atatürk Lisesinde Faşistlere ve Maoçulara yer yok.

"Herici liselelerin öncülüğünde öğrenci-öğretmen-veli dayanışmasını savaşımı utkuya ulaşması! Faşistlerle maocular artık okula alınmayacaklar! Maoçuların dışındaki diğer saip unsurlar da faşistlerden geri kalmıyorlar. Geriye kim kalıyor? Galiba ellerinde lise kitaplarıyla bir tek Brejnev ve I. Bilen.

Gelelim Yürüyüş Dergisine. Bunlar da son sayılarında "şebekesi olan herkes okullara girebilir!" görüşüne saldırdılar. Aynı fikirde olan gençlerin birbirlerini tartışarak ikna etmeleri, "faşist terörlere karşı direniş" in hedefini şartırtmaksızın Maoçular ve faşistler okullardan kovulacak hakettikleri ders verilmelidir.

İnsan bir kere pusulayı şaşırıp, dümeni Moskova'ya teslim edince işte bu hallere düşüyor. Yürüyüş de öğrenciyi okula sokmayarak "faşizme karşı savaşım" veren kırk haramiğin başında Behice Boran boşu boşuna aksine demecler verip, TIP'ı masam gibi göstermesin. Ya çıkıp Yürüyüş de yazan "öğrenciyi okula sokmama" siyasetini doğrulasın, ya da Yürüyüş'ün yazdığını kendini bağlamadığını ilan etsin.

Son derece "masam" ve "tarafsız" pozlar takınan Birlik'im'e gelince.

Aydınlık'ın Kontrgerilla yayınına çamur atmaya çalıştığı yazısında, "TIKP-dışı maocular" adını verdiği sahte solculara göz kırpmayı da ihmal etmiyor. Aydınlık'ın "pasifist" ve "korkak" mış, onun dışındaki eğilimler ise "militan maocu" eğilimler! Hani şu Rusya hesabına Mao'ya ve Çin Dünyası teorisine saldıran, halka terör saçan "militan" lar.

Birlik'in yazdığı faşist militanlığın adını "maocu militanlık" koyunca, İstanbul Erkek Lisesi'ndeki taraftarı da, müdür odasını basıp, müdürle görüşme yapmakta olan Aydınlık muhabirlerine saldırmaya kalkışıyor. Birlikimci sahte solcunun gereği ise: "Okulumuzda olup bitenleri kimseyi ilgilendirmeyiz, hele Aydınlık bunları hiç yazamaz!"

İşte size sözümona aralarında ayrılık bulunan üç fraksiyon. Rusya adına Aydınlık aleyhinde yalan uydurmakta birleşmiş. Rusya adına okul işgal etmeye kalkıp, öğrencileri okula sokmaktan birleşmiş. Rusya adına işçi sınıfını parçalamakta birleşmiş.

Aralarında ne fark var dersiniz? Herhalde "Faşizme karşı savaşım" yarışında Rusya'nın gözüne en fazla kimin gireceği.

TOPLANTI

Türkiye'nin durumu: Anarşi nasıl önlenir?

Konulu Kayve toplantısı yapılacak, halkımıza duyurulur.

Yer : Esenler (Dörtöl), Karadeniz Kiraathanesi Atışalan Cad.

Tarih : 24 Aralık 1978 Pazar

Saat : 15:00

TİKP Bakırköy İlçe Örgütü

BAŞSAĞLIĞI

Değerli arkadaşlarımız,

HACI ÇOLAK ve MUSTAFA YÜZBAŞIOĞLU'nun

Kahramanmaraş'ta MHP'li komandolar tarafından katledilmesini protesto eder, tüm devrimcilerle ve ailesine başsağlığı dileriz.

Yurtsever Öğretmen

TIYATRO

Yazarlar: Pol Quentin, George Bellak / **Yöneten:** Zihni Küçümen / **Çeviren:** Can Kapyalı / **Dekor:** Aydoğan / **Oynayanlar:** Zihni Küçümen, Sevil Davutoğlu, Rıdvan Çelebi, Erhan Dilligil, Bedia Eren, Unal Gürel, Cemil Şahman, Özkan Gürol, Engin Gürmen, Demiray Eril / **Kadıköy Şehir Tiyatrosunda.**

"Amerikan Futbolu" 1961 yılında iki Fransız yazarı, Pol Quentin ve George Bellak tarafından "Futbol" adıyla yazılmış. Vietnam savaşına karşı çıkan ve demokrat düşünceler savunan bir üniversite öğrencisinin arkadaşları tarafından öldürülmesini konu alıyor. Nüfuzlu iş adamlarına mahkemelerine, polisinden üniversite idaresine kadar kurulu düzenin bu cinayeti örtbas etmeye çalıştığını görüyoruz. Ölen öğrencinin babası ve hocası bile başkaldırmaya cesaret edemiyorlar.

Kadıköy Tiyatrosu, yerinde bir dramaturji çalışmasıyla oyunun muhtevasını günümüzün ihtiyaçlarına göre yönlendirmiş. Siyasi cinayetler, düşünce özgürlüğü ve özellikle aydınların sorumluluğu üzerinde durmuş.

Oyunda bir öğrencinin öldürülmesi karşısında ortaya çıkan çetireli davranışları izliyoruz. Öldürülen öğrencinin "zararlı fikirler" taşıdığı ve "vatan hainidir". Öğrencinin babası rahatını bozmak istemez. Başkaldırmaya cesareti yoktur. Cinayete tanık olan bir öğrencinin ise tek amacı okulunu bitirmektir. Uzun süre bir iç mücadele geçirir. Ya gerçeğe gözle-

rini kapayıp, düzenin bir parçası olmayı, rahatsızlığını yeğ tutacak, ya da haksızlığa karşı çıkacak ve mücadele edecektir. Ona mücadele azmini veren, öldürülen öğrencinin deşidir.

Yaşlı adam haksızlığa karşı çıkar, mücadele eder. Oyunun esas olarak vurgulamak istediği düşünceleri ve davranış biçimini onda buluruz. O, cinayetin asıl nedeninin siyasi olduğunu ileri sürer, torununun demokrat düşüncelerinden ötürü öldürüldüğü gerçeğini söyler, gizli ve açık katillerden hesap sorulması için mücadele eder. Bugün ülkemizde de Kontregerilladan MHP'den hesap sorulması bütün halkın çıkarınıdır. Dedenin hesap sorulması inanan demokrat ve mücadeleciler için öğretici olmaktadır.

Bir de profesör vardır oyunda. Bir anlamda öldürülen öğrencinin fikir babasıdır. En iyi öğrencisinin düşüncelerine katılır ve ona yardım eder. Ancak öğrencinin ölümünün hesabını sormaktan kaçınır, kendi dar çıkarlarına teslim olur. O, düşünce özgürlüğü adına bir yüz karasıdır. Bu profesörün davranışlarından da çıkar-

AMERİKAN FUTBOLU

Cenap Nuhurat

kanacak önemli dersler var.

"Amerikan Futbolu" dramaturji çalışması bakımından yararlı bir anlayış getiriyor. Sanatçının halka karşı sorumluluğu açısından öğretici oluyor. Sahne uygulaması bakımından ise oldukça aksayan yönleri var. Bunda başlıca nedenlerden biri sahnenin iki ayrı mekanda bölünmesi olması ve oyunun kurgusundan gelen aksak anlatım biçimi. Özellikle ikinci perdede sık sık mekân değişmesi bütünlüğü zedeliyor. Ev sahnelerinde, çok dar bir alana-

sıkışan oyunların adımlarını bile mümkün olmayan girişimler düzenli olmuyor ve daha önemlisi belli nedenlere dayanmıyor. Bazen eve konuk gelen genç öğrenci ortada tek başına kalıyor ve bir odaya gitmekte olan ev sahiplerinden biri raslantı sonucu salonda bir konuşma karşılıyor.

Cinayet sahnelerindeki biçimsel vurgulamaya ise, hareketin yavaşlatılması artık sıradan bir uygulama olması açısından gereken etkiyi sağlamıyor. Katillerin haykırışlarının zaman za-

man ulumaya dönüşmesi ise yine sıradan ve gereksiz bir unsur olarak kalıyor. Sahnelenimin başarısızlığında temel etken hareketlerin ve oyunun doğal olmasından kaynaklanıyor. Oyuncuların bir bölümünün rollerini benimsemeleri bunda önemli etken oluyor. Ancak Zihni Küçümen'in dede rolünde başarılı olduğunu özellikle belirtmek gerekir. Ölçülü ve güçlü bir oyunculuk sergileyen Küçümen, ev sahnelerinde canlandırıyor ve seyirciyi etkileyen, sürükleyici bir çizgiyi koruyor.

Ekrem Özdamar, Balkanlar'da ilk 10 sporcu arasına girdi

SOFYA (AA) "Telgraf Ajansı"na düzenlenen ve Balkan ülkelerindeki Haber Ajansları ile spor gazetelerinin ve Yunanistan'daki spor muhabirlerinin katıldığı 1978 yılının en iyi sporcusunu seçme anketi sonuçlandı. Yarışmayı 120 puanla üç adım atlama şampiyonu Yugoslav Milos Šrejić kazandı.

113 puanla Bulgar halterci Rusev ikinciliği, 107 puanla Yugoslav basketbolcu Dragan Dalipagiç üçüncülüğü kazandı.

Diğer sonuçlar ise şöyle:

4- Ion Draika (Grek-Romen Romanya) 86 puan.

5- Svetla Otsetova ve Zdravka Yordanova çifti (Kürek-Bulgar) 58 puan.

6- Borut Petric (Yüzme - Yugoslavya) 57 puan.

7- Nadia Comaneci (Jimnastik - Romanya) 55 puan.

8- Natalia Marachescu (Atletizm - Romanya) 50 puan.

9- Ekrem Özdamar (Atletizm-Türk) 32 puan.

Spor Vakfı gelirini profesyonel faaliyetlerden sağlamasına rağmen, amatör sporcuların gelişmesine önem verecektmiş

İSTANBUL AA

Türk Spor Vakfı Başkanı İsmail Hakkı Güngör, bir basın toplantısı düzenleyerek vakfın çalışmalarını hakkında bilgi verdi.

Türk Spor Vakfı Genel Başkanı İsmail Hakkı Güngör, Vakfın amacının bütün ile amatör spor faaliyetlerini kapsadığını belirtti ve kendi olanakları içinde yetenekli sporcuların yetişmesi, sporun gelişmesi için çaba harcayacaklarını belirtti.

Türk Spor Vakfının, gelirini profesyonel spor faaliyetlerinden sağladığını, ancak işlevini ve harcamaını amatör spor ile sporcuların gelişmesine doğrultulduğundan yaptığını kaydeden Güngör, geniş toplum kesimlerini kapsayan, gençlerin teşvige spor dalına atılmalarını önleyecek şekilde yapılması için bilimsel araştırmalara hazırlanacaklarını ifade etti.

EKREM KOÇAK: "GELECEK KUŞAKLARA ÖNEM VERİLMESİ GEREKİR"

ANKARA (THA)

Uzun bir zamandır damar tıkanıklığından hasta yapmakta ve şimdi hastahane nedeniyle morfin kullanmak zorunda kalan ünlü atlet Ekrem Koçak yeni yetişen kuşaklara bakılması gerektiğini belirtti.

Şimdiye kadar çeşitli işlerde çalışan Koçak,

yıllardır kimsenin kendine el uzatmadığını ve bazı kişilerin söz verdikleri halde sözlerini tutmadıklarını ifade etti.

Öte yandan Ankaralı iş adamlarından Ramazan Kırcı, Ekrem Koçak için yapılacak bir yardım kampanyasını destekleyeceklerini belirtti.

1. Lig kulüp başkanlarının yaptığı toplantıda **Kazançlarının kısıtlanmaması için Futbol Federasyonuna baskı yapılması kararlaştırıldı**

ANKARA THA

Birinci Türkiye ligi kulüpleri arasında oluşturulmaya çalışılan güçbirliğinin sağlanması amacıyla ilk toplantı Ankara'da yapıldı.

Sabah ve öğleden sonra olmak üzere iki kez yapılan toplantıda aralarında kurulacak federasyonun isminin "Profesyonel Futbol Takımları Bulunan Kulüpler Federasyonu" olmasını kararlaştırıldı.

Toplantıda alınan bazı önemli kararlar şöyle: 1- Bölgele yapılan Futbol Federasyonu hasılatlarından kesilen yüzde 12'lik amatör hissesinin yasal olmadığı Beden Terbiyesine bildirilecek.

2- Federasyonu kurucu üye olarak girenler bir defaya mahsus olmak üzere 20'er bin lira aidat ödeyecek.

3- Futbol Federasyonu ile yapılacak görüşmede hasılatlarda yapılan ve yüzde 30'u bulan çeşitli kesintilerin azaltılması istenecek.

Öte yandan, Ankara'da bulunan bazı kulüp başkanlarından bir heyet Futbol Federasyonu Başkanı Güngör Sayarı ile BTGM Fikret Ünlü'yü ziyaret ederek bazı isteklerde buluracaklar.

Basketbol ve voleybol maç programı

Türkiye deplasmanlı basketbol birinci ve ikinci liginde bu gün altı karşılaşma var.

Karşılaşmaların programı şöyle:

Ankara Atatürk Spor Salonu: 14.30 MTA-Ankaragücü (92. lig)

16.00 Kolejliler-ODTÜ (2. lig)

Istanbul Spor Sergi Sarayı: 13.30 İTÜ-Adana D.Spor (2. lig)

15.00 Taçspor-Galatasaray

İzmir Atatürk Spor Salonu

17.30 Karşıyaka-Ziraat Fakültesi

Bursa Atatürk Spor Salonu

16.00 Toaş-SAS-DSİ Spor

Türkiye Deplasmanlı Voleybol liginde bugün üç karşılaşma var.

Karşılaşmaların programı şöyle:

Istanbul Adadolü Spor Salonu: 13.00 Vinyelex-Maltepe 14.30 İETT-Altınordu 16.00 Taçspor-B.Boronkay

Atatürk Köşüsünü kazanan Süleyman Çekiçel: "HEDEFİM AKDENİZ OYUNLARINA KATILMAK"

● İstanbul gibi bir bölgede, saha ve tesis sorunu büyük problem oluyor

İSTANBUL THA Geçen Pazar günü İstanbul'da yapılan Büyük Atatürk Köşüsünü kazanan Süleyman Çekiçel, hedefinin Akdeniz oyunlarına katılmak olduğunu belirtti.

Türkiye'de Atletizm sporunda büyük bir patlama olduğunu öne süren Çekiçel "Türk atletlerinin iyi günler bekliyor" dedi.

Istanbul'da çalışma olanaklarının çok kısıtlı olduğunu belirten Çekiçel "İstanbul gibi bir bölgede saha ve tesis sorunu büyük problem oluyor. Çalışacak yer zorlukla buluyoruz. Diğer kentlere oranla İstanbul'un atletizm için barınacak yeri daha az" dedi.

Çekiçel, daha sonra hedefinin 15-30 Eylül 1979 tarihleri arasında Yunanistan'da yapılacak Split kentinde yapılacak atletizm müsabakalarında Türkiye'yi temsil etmek olduğunu söyledi ve konuşmasına şöyle devam etti.

KİTLE SPORUNU TEŞVİK AMACIYLA, ATLETİZM SALON YARIŞMASI BUGÜN İZMİR'DE YAPILIYOR

● Bu yarışlarda ilk kez lisans aranmayacak

Kitle sporuna destek amacıyla düzenlenen salon Atletizm birinciliği bugün Atatürk Stadı Atletizm salonunda başlıyor.

Bayanlar ve erkekler kategorilerinde yapılacak olan müsabakalarda ilk kez lisans aranmayacağı açıklandı. Müsabakalar Pazar günü sona erecek. Yetkililer yaptıkları açıklamada sporcuların kayıtlarının bugün de devam edeceğini açıkladılar.

HAFTANIN FİLMLERİ

Polis serüveniyle, anarşiyi önlemek! CEMİL DÖNÜYÖR

Nezih Coş

Yönetmen: Melih Gülgen / **Senaryo:** Erdoğan Tınaz / **Görüntüler:** Muzafer Turan / **Müzik:** Cahit Berkay / **Oyuncular:** Cüneyt Arkin, Deniz Erkant, Ahmet Mekin, Yüksel Gözen, Canan Ferver, Yalçın Gülhan, Memduh Ün / **Gülden Film (1977-78) / VENUS, BÜLVAR, İNÇİ, MİSTİK, OCAK, SUNAR'da.**

Yönetmen Melih Gülgen ve tanınmış oyuncu Cüneyt Arkin, toplumsal sorunlara çözüme çalışan filmler yapmaya devam ediyorlar.

"Cemil Dönüyor", 1975'te "Cemil" adlı filmle yaratılan başkahraman Komiser Cemil'in yeni bir serüvenini ele alıyor. "Cemil" de beyaz kadın ticaretini yapan bir gangster çetesiyle, bilek gücüne güvenen komiser arasındaki mücadele anlatılıyor ve topluma bu mücadelenin dar sınırlarından bakılmaya çalışılıyor.

"Cemil Dönüyor"da ise yönetmen Gülgen'in ülkemizin bugün içinde bulunduğu temel siyasi sorunlardan birine, anarşi sorunuuna eğildiğini görüyoruz.

Gülgen, anarşi sorununu şöyle ele alıyor: Bir Amerikan şirketinin temsilciliğini yapan yerli iş adamı (M.Ün), ABD silahlarının reklamını ve satışını yapabilmek için gençler arasında sokak kavgalarını kışkırtıyor ve büyük basında kullanılan silahların resimlerini bastırıyor. Ayrıca olayların sorumluluğunu rakip siyasi partiyeye yükleyerek bir taraftan diğer tarafa karşı siyasi partiye yüklemeye çalışıyor. Böylece sokak kavgaları başlıyor, bir genç ve bir polis ölüyor ve Komiser Cemil işe el koyuyor.

Cemil, toplumdaki sınıf çelişkilerinin, eşitsizliğin, sömürünün belli ölçüde farkında bir kişi. Oğluna Doğan Avcıoğlu'nun "Milli Kurtuluş Savaşı" kitabını okutan bir aydın. Öte yandan da keskin nişancılığı ve karatedeki ustalığı ile karışına çıkan tüm "köstümleri" altmetmesini bilen bir polis. Bu filmde de Cemil'i yine olağanüstü mücadelelerin içinde buluyoruz. Cemil, bir yandan çevresindekilere toplumsal konularda nutuklar çekiyor, bir yandan da üstün dövüşçü yeteneği

ile anarşiyi körükleyen ABD işbirlikçisi iş adamını yakalayıp tutuklamayı başarıyor.

"Cemil Dönüyor" hiç kuşkusuz, iyi niyetle yola çıkılarak hazırlanmış bir yapıt. Filmin anarşi konusuna yaklaşımında da bu iyi niyet açıkça görülüyor. Ancak Gülgen, sorunları çarpık ve eksik bir biçimde yanıtıyor. Ülkemizdeki anarşinin, sokak kavgalarının kaynağı belli şirketlerin çabalarıyla sınırlı değil ki.

Anarşinin kaynağı, bir yandan köki devletin içinde bulunan Kontregerilla adlı yasa dışı cinayet teşekesi ile bunun yasal uzantısı olan faşist MHP ve onun komandoları, bir yandan da sahte solu cetelerin kullanılmasında değil mi? Birincisi ABD, ikincisi Rusya tarafından yönlendiriliyor mu? Yönetmen Gülgen, anarşiyi hem büyük bir şirketin özel çıkar hesaplarıyla sınırıyor, hem de yalnızca ABD'ye yükleniyor ve bugün anarşi olaylarından can fazla yarayan Rusya'dan söz etmiyor. Sorunun bir büyük şirketin çıkarlarıyla sınırlanmış ve şekillendiği bu hatalı kavrayış, Cemil'in iş adamını tutuklamaya anarşinin sona ereceği düşüncesini veriyor seyirciyi.

Bütün bunlar bir yana, günümüzde polis kurumu içinde böylesine yürekli, ilerici komiserlerin kişisel çabalarıyla büyük iş adamlarını tutuklaması düşünülebilir mi? Gerçek hayatta böyle olaylara kolayca rastlamak mümkün mü? Kuşkusuz ki hayır. İşte "Cemil Dönüyor" bütünüyle idealle edilmiş bir "üstün kahraman"ın mücadelesiyle böyle bir gerçek dışı yorumu ulaştırıyor.

Filmde anarşi olaylarına karşın bazı gençler de gösteriliyor. Büyük laflar eden ama saçlı, sakallı tip-

leri ve kitleden kopuklukları ile dikkati çeken bu gençler, bir saldırı sonucu kaybettikleri arkadaşlarının intikamını almak için Komiser Cemil'e yardım ediyor ve kısa sürede saldırganları kaçkırtan iş adamının izini buluyorlar. Yani anarşinin kaynağını bulmasında onların da rolü oluyor. Komiser Cemil, filmde bu gençlerin emellerini destekliyor ve silahı çatışmaya karşı bir mücadele için onlara kabul ettiriyor. Ama anarşinin kaynağını bulmanın yolu polise yardım olarak konuluyor ve filmde de bu gösteriliyor. Oysa bugün polis, Türkiye'de anarşi körükleyen gizli güçlerin hangi elebaşlarını yakalayabilmisler? Gazetemizde adları tek tek açıkladığımız halde, bu güçlerden hesap sorulmadığı, somunlamadığı açıktır. Film bu yönden gerçekten büyük hayaller yamaktadır.

"Cemil Dönüyor" toplumsal sorunlara değinmekle, Yeşilçam türü, hızlı bir polisiye film yapmak arasında kalmaktan doğmuş dengersiz bir yapıt. Filmde akla mantığa sığmayacak bir çok sahne var. Örneğin Komiser Cemil'in morgun önünde, arkadaşlarının cenazesini almak isteyen gençleri kısa bir konuşmayla dağıtması, iş adamlarının toplantı yaptığı odaya kadar girip bir mültevekili adayı tehdit emesi, vb. gibi. Bu sahneler hep "üstün kahraman" idealizasyonundan doğuyor. Bizce Gülgen, anarşinin önlenmesini konu alan filmler yapmak istiyorsa, kitlelerin mücadelesini işlemeli, kitlenin parçası olan mütevazî kahramanları, devrimcileri anlatmalıdır. Yoksa üstün güçte polislerin tek serüvenlerini değil.

Ham film üretimi için Trabzon'da bir tesis kuruluyor

Türkiye Sinai Kalkınma Bankası'nın 1,5 milyon lira ile yüzde 15 hissesinin bulunduğu Polifan Sentetik Film Sanayi Anonim Şirketi, "Öngörülmesi selofan görünümünde polipropilen film" üretimi için Trabzon'da yeni bir tesis kuracaktır.

Tesisin kurulabilmesi için şirketin 190 milyon lira ile yüzde 15 hissesinin bulunduğu Polifan Sentetik Film Sanayi Anonim Şirketi, "Öngörülmesi selofan görünümünde polipropilen film" üretimi için Trabzon'da yeni bir tesis kuracaktır.

Tesisin kurulabilmesi için şirketin 190 milyon lira ile yüzde 15 hissesinin bulunduğu Polifan Sentetik Film Sanayi Anonim Şirketi, "Öngörülmesi selofan görünümünde polipropilen film" üretimi için Trabzon'da yeni bir tesis kuracaktır.

Tesisin kurulabilmesi için şirketin 190 milyon lira ile yüzde 15 hissesinin bulunduğu Polifan Sentetik Film Sanayi Anonim Şirketi, "Öngörülmesi selofan görünümünde polipropilen film" üretimi için Trabzon'da yeni bir tesis kuracaktır.

Ergin Orbey, tiyatro yazarlarıyla bir görüşme yaptı

Oyun Yazarları Demegi Yönetim Kurulu üyeleri, Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Ergin Orbey ile bir söyleşi toplantısı düzenlediler.

Oyun Yazarları Demegi Yönetim Kurulu üyeleri, Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Ergin Orbey ile bir söyleşi toplantısı düzenlediler. Toplantıda oyun yazarlarının sorunlarının tartışıldığı söyleşiyi Haldun Taner, Sabahattin Kudret Aksal, Recep Biginer, Turan Oflazoğlu, Güngör Dölen gibi tiyatro yazarları katıldılar.

Söyleşide Oyun Yazarları Yönetim Kurulu Üyeleri Devlet Tiyatrolarına ivedilikle gönderilen oyunların kısa sürede sonuçlandırılarak, durumun yazara zamanında bildirilmesini istedikler.

Ayrıca geçen demegin üyelerinden birinin Devlet Tiyatrolarında bulunması ve bu konunun Kültür Bakanlığınca uygulamaya konulmasını talep ettiler.

Oyun yazarları, ayrıca Devlet Tiyatrolarından yerli yazarların müzikli oyunlarının da oynanması ve telif hakkının yüzde 15'ten yüzde 25'e çıkarılmasını talep ettiler.

Tiyatro yazarlarının Ergin Orbey'le yaptıkları görüşmeden bir görüntü...

Cinsi	ROZOVA YATILI BÖLGE OKULU MÜDÜRLÜĞÜNE			İhale tarihi	İhale saati.
	Miktarı	Muhammen Bedeli	Geçici Teminat		
1- Sebze meyva yoğurt, yumurtla taze peynir	16 Kalem	114.700	5985	29.12.1978	11.00'de

1. Yukarıda muhtevası belirtilen ihtiyaç maddeleri 2490 sayılı kanunun 31.maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.
2. İhaleye gireceklerin 1978 vizesi Ticaret Odası belgesi ile teminat makbuzu ve teklif mektubu ihale saatinden 1 saat önce komisyon başkanına vermeleri
3. İhale ile ilgili şartname hergün mesai Saatinde adı geçen Okul Müdürlüğünde ücretsiz görülebilir.
4. İhale yeri Bozova Temel Eğitim Yatılı Bölge Okuludur.
5. Potadaki geçimlerden komisyon sorumlu değildir. İlan olunur.

(Basın 29922-1750)

LİSE DENGİ OKULLAR GRUP ELEME BASKETBOL MAÇLARI SONA ERDİ

Bolu'da yapılan lise ve dengi okullar basketbol grup eleme maçlarında erkeklerde Bursa Namık Sözer Lisesi, kızlarda İzmir Kız Lisesi grup şampiyonu olmuştur. Dört gün devam eden

müsabakalarda Bursa Namık Sözer Lisesi rakiplerini açık farkla yendi. Erkeklerde müsabakalarda İstanbul Alman Lisesi, Çanakkale Lisesi, Kocaeli Endüstri Meslek Lisesi, Zonguldak TED Lisesi,

Tekirdağ Namık Kemal Lisesi, Edirne Lisesi, Kırkaireli Atatürk Lisesi kaldı. Kızlarda ise İzmir Kız Lisesi, Kadıköy Kız Lisesi, Çanakkale Biga Lisesi Kız takımları katıldı.

Kitle sporuna destek amacıyla düzenlenen salon Atletizm birinciliği bugün Atatürk Stadı Atletizm salonunda başlıyor.

Bayanlar ve erkekler kategorilerinde yapılacak olan müsabakalarda ilk kez lisans aranmayacağı açıklandı. Müsabakalar Pazar günü sona erecek. Yetkililer yaptıkları açıklamada sporcuların kayıtlarının bugün de devam edeceğini açıkladılar.

ÇİN'de yeni uzun yürüyüş

13

Mehmet Ataberk ve Hürri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

- Dörtlü Çete. Geçmişte sanat-edebiyat alanında bir "kara çizgi"nin hüküm sürdüğü iddia etti
- Geçmişteki eserleri hem inkar ettiler, hem de bunların kendi ürünleri olduğunu ileri sürdüler

Sanatçılar Dörtlü Çeteyi anlatıyor:

DÖRTLÜ ÇETE BÜTÜN GEÇMİŞİ İNKAR ETTİ

Dörtlü Çete'nin "Uğursuz bir çizginin diktatörlüğü" aldatmacasının eleştirilmesi

Peking Review
28 Nisan 1978

1949 yılındaki ülke çapındaki kurtuluşun 1966'da Büyük Kültür Devriminin başlangıcına kadar olan süre içindeki sanat ve edebiyatın değerlendirilmesi gerektiği, önemli sanat ve edebiyat alanının sınırlarını da aşan temel bir sorundur. Dörtlü Çete, kesin bir dille, o dönemde sanat ve edebiyatın "uğursuz bir çizginin diktatörlüğü" altında olduğunu, başka bir deyişle bujuva ya da revizyonist bir çizginin proleterya üzerinde diktatörlük uyguladığını ilan etmiştir.

Başlangıç

1966 başlarında, Kültür Devrimini iyice yaklaştığı ve Başkan Mao'nun devrimi çizdiği ile Liu Şao-çin'in revizyonist çizdiği arasında bir meydan savaşının patlak vermek üzere olduğu sırada, Çiang Çing, Lin Biao'ya buluşmak üzere alacalece doğu Çin'deki Şaoçun kentine gitti. Orada, o sıralar Parti Merkez Komitesi Askeri Komisyonunun başında bulunan Lin Biao, Çiang Çing'in "orum" düzenlemesini sağladı. (Çin Halk Kurtuluş Ordusu içinde sanat ve edebiyat alanında önemli bir güç meydana getiren ve profesyonel ve amatör yazarlar, oyuncular ve öteki kültür emekçilerinden oluşan büyük bir kadro vardır.)

Bu toplantıda Çiang Çing açıkça, Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından beri sanat ve edebiyat çevrelerinde "Parti düşmanı ve sosyalist düşmanı uğursuz bir çizgi"nin var olduğunu söyledi. "Bu çizgi on yedi yıldır bizi diktatörlüğü altında tutuyor", dedi Çiang Çing. "Artık son bulmah. Bizim onlar üzerinde diktatörlük uygulamamızın zamanı geldi geçiyor bile!"

Daha sonra Dörtlü Çetenin başka bir üyesi Çang Çung-çiao ve Lin Biao'nun işbirlikçisi Cen Bo-da, ortaya iki saçma iddia attılar: Birincisi, bu uğursuz çizginin, 1930'lann solu sanat ve edebiyat hareketine kadar uzandığını ileri sürdüler. Aslında bu, sadece kurtuluşun sonraki on yedi yıl içinde sanat ve edebiyatta kazananları başlatarak değil, aynı zamanda son yarım yüzyıldır Partimizin önderlik ettiği proleter sanat ve edebiyat hareketine de kara çalmaktı. İkincisi, Eugene Pottier'nin Enternasyonal yazdığı 1871 yılında Pekin operasındaki devrimde kadar geçen 100 yıl içinde proleter sanat ve edebiyat diye bir şey olmadığını; proleter sanat ve edebiyatın, Çiang Çing'in kendisine mal ettiği 1960'lardaki Pekin operasındaki devrimle birlikte başladığını ileri sürdüler.

Feci sonuçlar

Dörtlü Çetenin sanat ve edebiyat çevrelerini ve kitle haberleşme araçlarını pençesi altında tuttuğu on yılı aşkın süre içinde, bu "uğursuz çizginin diktatörlüğü", Dörtlü Çetenin sanat ve edebiyat emekçilerini bile bile baskı altına almasını ve sanat ve edebiyat eserlerini reddetmesinin "teorik temeli" oldu.

Çok sayıda yazar ve sanatçı, "uğursuz çizginin izleyicileri" olarak karalandı ve çalışmaya bırakılmaya zorlandı. Bazı önde gelen sanat ve edebiyat emekçileri temelsiz suçlamalara haince cezalandırıldı ve hatta bazılarının ölümüne yol açıldı.

Kurtuluşun sonraki süreçlerin, romanların, filmlerin, oyunların, güzel sanatların ve müziğin büyük bir bölümü "zehirli otlar" olarak damgalandı. Güzel klasik ve yabancı eserler yasaklandı. Yerel operaları ve halk sanatlarını birçok ortadan kaldırdı. Çin'deki azımlık milliyetler, şarkı söylemesini ve dans etmesini çok severler; ama bir anda, Sinkiang, İç Moğolistan, Tibet ve Korelilerin toplu halde yaşadıkları Yenpien'deki radyoların yalnızca birkaç tane yerli halk şarkısı yayınlamalarına izin verildi. Çiang Çing'in "Çok fazla ısluba ihtiyacımız yok, yalnızca devrimci ısluba ihtiyacımız var" şeklindeki saçmasapan iddiasına uygun olarak, çok çeşitli yaratış ve oynatış ıslupları yasaklandı.

Kurtuluşun sonraki on yedi yıl içinde kazanan bütün başarıları reddetme temeli üzerinde, Çiang Çing ve kumpanyası, sanat ve edebiyat çevrelerindeki dalkavuk tepkiplerden oluşan müstebit bir burjuva hizbi yaratılabildi. Bir zamanların Kültür Bakanı Yu Hui-yung, çetenin adamlandırıldı. Çete, sanat ve edebiyat çevrelerini sıkı sıkıya pençesi altında tutuyor ve bütün önemli sorunlarında onları denediği oluyor. Hatta daha da ileri giderek nasıl yazmak gerektiği konusunda bir dizi akıl almaz "teori" ortaya attılar ve Çin sanat ve edebiyat alanını tam bir harabeye döndürdüler. Ortaya çıkan birkaç eser ise, isimlerine kaleme alınmış basmakalıp yazılardan başka bir şey değildi. Dörtlü Çete, "kapitalist yolculara karşı mücadele" bahanesi altında Partiyi ve devlet yönetimini gasbetme çabalarıyla aynı halde, "kapitalist yolcular"ı karşı mücadele üzerinde toplanan eserler uydurarak işleri daha da berbat etti.

Dörtlü Çete, "uğursuz bir çizginin diktatörlüğü" teorisini daha da genişleterek, eğitim, gazetecilik, propaganda ve yayıncılık gibi öteki birçok alana da uyguladı. Çiang Çing, Cen Bo-da'yı vollağdı bir raporda, ilk önce sanat ve edebiyat alanında "devrimci bir atılım" yapmak istediğini açıklıyordu. Dörtlü Çete'nin Çin'de sosyalist devrimde sosyalizmin inşasında Kültür Devriminden önce elde edilen bütün başarıları reddetmesinin amacı, Çin'de proleterya diktatörlüğünü tamamen yıkamak ve iktidar organlarını ele ge-

Yanlış bir sanat ve edebiyat değerlendirmesinin çürütülmesi

çirmektir. Çang Çung-çiao'nun dediği gibi, Büyük Proleter Kültür Devrimi "bir hanedanın yerini başka bir hanedanın alması" içindir.

Doğru değerlendirme

Dörtlü Çete her zaman Başkan Mao'nun bayrağını salıyor, ama gerçekte Başkan Mao'nun öğretilerinden versiz alıntılar yaparak, onları çarpıtıp bulandırarak halkın kafasını karıştırıyor. Dolayısıyla, Çin'in son otuz-kırk yıllık sanat ve edebiyatın doğru bir şekilde değerlendirilebilmesi için Başkan Mao'nun çeşitli aşamalarındaki talimatlarını dikkatlice ve doğru bir şekilde kavramak gerekiyor. Kurtuluşun önce: Marksizm Çin'de 1917 Rus Ekim Devriminden sonra yayıldı ve proleteryanın önderlik ettiği yeni-demokratik devrim ilerledikçe, beraberinde proleter sanat ve edebiyat hareketine yol açtı.

Başkan Mao, 1940'larda yazdığı Yeni Demokrasi Üzerine ve Yanan Sanat ve Edebiyat Forumunda konuşmaları adlı yazılarında, bu hareketin son birkaç on yılın bir değerlendirmesini yaptı. Başkan Mao, bayraktarlığını büyük edebiyatçı Lu Sun'in (1881-1936) yaptığı anti-empirical, anti-feodal yeni kültür hareketinden övgüyle söz etti: "Sanat ve edebiyat, 4 Mayıs Hareketinden (1919) bu yana kültür cephesinin önemli ve başarılı bir parçası olmuştur" dedi. Başkan Mao ayrıca 1930'ların son sanat ve edebiyat hareketini onaylayarak şunu söyledi: "On yıllık savaş sırasında (1927-37) devrimci sanat ve edebiyat hareketi hızla gelişti. Hem bu hareket, hem de devrimci savaş aynı genel yönde ilerledi."

Çin'deki proleter sanat ve edebiyat hareketi, Başkan Mao'nun 1942'deki Yanan konuşmalarının rehberliğinde yeni bir gelişim kazandı. Oniki yıl süzüldüğü bir köyü isyanını anlatan bir Pekin operası olan Liangsan Dağı Asleline Katılmak Zorunda Kaldı adlı eser, Yanan konuşmalarının hemen ardından gelen bir başarı oldu. Başkan Mao, Yanan'daki amatör sanat emekçileri tarafından yaratılan bu operayla birlikte "Eski opera için yeni bir hayat başlatıldığını" söyledi. Bunun "Eski operanın devrimleştirilmesinde" doğru bir adım olduğunu belirtti. Başka bir örnek de, toprak ağalarının köylüler üzerindeki maddesiyle anlatılan Ak Karşı Kız adlı operaydı. Bu kapsamlı eser, yerel müzik ısluplarını birleştiriyor ve Çin ve Batı operasından öğeler kullanyordu.

Elbette ilerleye doğru giden yol dümdüz değildi. Proleter sanat ve edebiyat hareketi, her zaman, iki çizgi arasında, Marksist çizgi ile revizyonist çizgi arasındaki mücadeleyle birlikte ilerledi. Başkan Mao, Yanan konuşmalarında, o sıralar hüküm süren bütün hatalı fikir ve eğilimleri eleştirmiş, ama başarıları da inkar etmemiştir.

Uzun devrimci savaş yıllarında, Çin sanat ve edebiyatında Başkan Mao'nun sanat ve edebiyata ilişkin düşüncelerinden beslenen güzel bir gelenek oluştu. İşçi-köylü devrimini ve Japonya'ya Karşı Direnme Hareketini yücelten birçok mükemmel eser yaratıldı. Bu gelenek, 1949'da Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra da sürdürüldü ve birçok kudemli sanat ve edebiyat emekçisi Yeni Çin'in sanat ve edebiyatının belkemiği haline geldi.

Kurtuluşun sonra, Yeni Çin'in sanat ve edebiyatı hep Başkan Mao'nun sanat ve edebiyat konusundaki düşüncelerinin rehberliği altında ve Başkan Mao'nun "Yeni Çin'in yardımını ve titiz dikkatliyle geliştirdi. Kurtuluşun sonra, iyi ya da olumsuz bir biçimde eser ortaya çıktı. Liu Şao-çin'in revizyonist çizginin müdahale ve baltalamalarına ve mücadelesinin son derece keskin olmasına karşın, Başkan Mao'nun devrimci çizgiyi her zaman hakim oldu.

1951 yılında Başkan Mao, toprak ağası sınıfına ve burjuvaziye teslimiyetli savunan Yu Sun'un Hayatı adlı filmi karşı bir eleştiri başlattı. Aynı yıl, ülkenin çalışmalarını özetleyen Başkan Mao şuna işaret ediyordu: "Ekonomik inşaa, kültür ve eğitim alanlarındaki onarım ve gelişme çalışmalarında da ilerleye doğru büyük bir adım atılmıştır." Daha sonra 1954 yılında Başkan Mao, "Kızıl Odanın Düşü"nü incelemlerine ilişkin Mektup'unda, burjuva ideallerini eleştirdi. Ardından, "Onlara (burjuvaziye) şiddetli darbeler indirdik ve ezici darbeler indiriyeme devam ediyoruz" dedi. Başkan Mao, ülke çapındaki eleştiri kampanyasını onaylayarak:

Altı ay sonra, Başkan Mao, Hu Feng kliğine karşı mücadeleyi başlattı. Mücadele, devrimci kamp içinde pusuya yatmış karşı-devrimci bir hizbin açığa çıkarılmasına sona erdi. Bu hizbin elbâsı, yazar kisvesine bürünen Hu Feng'di. Mücadelemin sonucunda, Partinin sanat ve edebiyat alanındaki önderliği güçlendi.

1957 yılında burjuva suçlularına karşı sanat ve edebiyat alanında verilen mücadele son derece şiddetli oldu. Başkan Mao, ülke çapında yürütülen bu devrimci ideolojik ve siyasi devrimin, proleter sanat ve edebiyatın daha gelişmesinin yolunu aydınlatmıştı. "Yüz çiçek açsın, yüz fikir akımsın" ilkesini ortaya koydu ve devrimci gerçekçilikle devrimci romantizmi birleştirme yaratıcı yöntemini vurguladı. Bütün bunların, Çin'in proleter sanat ve edebiyat hareketi üzerinde büyük ve kapsamlı bir etkisi oldu.

1960'larda: Büyük İleri Atılım yılı olan 1958'den sonra Çin ard arda üç yıl doğal yıkımlara uğradı. Bütün dünyada esen Çin düşmanı karşı rüzgânın yanı sıra, Liu Şao-çin'in revizyonist çizgiyi daha da azaltması, sanat ve edebiyat alanındaki durum da aynı derecede ciddiydi. Parti düşmanı

VU ÇAN (Roman Yazarı): 1938 yılında devrime katıldım. Kurtuluşun önce, Halk Kurtuluş Ordusunun 4. Yeni Ordusunda kültür sanat işleriyle ilgilendim. ÇKP önderliğindeki kültür ve propaganda çalışmalarında görev aldım. 1949 yılında Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra orduдан ayrılarak yerel parti ve yönetim organlarında kültür ve propaganda ile uğraştım. Bu arada çeşitli eserler, senaryo ve hikaye yazdım. 1957'de yayınlanan "Kızıl Güneş" adlı romanım geniş yankılar uyandırdı. Bu romanda Çin halkının kurtuluş savaşını anlatmaya çalıştım.

Halen Milli Çin Yazarlar Derneğinin Shanghai Subesinin Parti Komitesi üyesiyim.

"Hepimiz 1938 yılında devrime katıldık. Kimimiz Guomindang'ın hakimiyetindeki yerlerde kimimiz kurtarılmış bölgelerde çalıştık. Hepimiz partinin yönlendirilmesiy-le sanat, edebiyat alanın-da görev aldık. Ama Dörtlü Çete, bizzat Başkan Mao'nun başlattığı Büyük Proleter Kültür

CAO Cİ (Tiyatrocu): 1938'de daha öğren-ciyken, Japonya'ya Karşı Direnme Hareketine katıldım. Kurtuluşun sonra da Shanghai'da sanat çalışmalarında görev aldım. Çuang Cun yol-duşun yönettiği Halk Sanatı Topulduğunda çalış-tım. Tiyatro ve sinema oyunculuğu yapıyo-rum.

Dörtlü Çetenin ezilmesinden sonra tekrar film çalışmalarını başlattım. Çing Yi yol-daş-la birlikte "Halkın Kalbi" filminin çekiminde, Çiang Cun yoldaşla birlikte bir oyunda çalış-tyorum. Birlikte hazırladığımız oyun Afrika halkının mücadelesini anlatıyor. Adı "Okya-nusun Öte Kıyısında"

RU MA (Şair): Ben de devrime 1938 yılında katıldım. Shanghai'da ÇKP önderliğindeki sanat topluluğunda çalıştım. O sırada sanat oku-lunda okuyordum. 1939'da Anhui eyaletinde 4. Yeni Orduya katıldım. Savaş bo-yunca esas olarak sanat çalışmalarına katıldım. Propaganda çalışmalarını sürdürdüm. Savaşın son yıllarında deniz kuvvetlerinde görevliydim. 1952'de Shanghai'a gelerek sanat çalışmalarına döndüm. Şiirlerim kitap halinde yayımlandı. Yazdığım şiirler yedi kitap halinde basıldı. "U-çan Atın Ayakları" adlı kitabım, bu kitapta Büyük İleri Hareketini anlatıyorum, yeniden ba-sılıyor. Ayrıca bazı senaryolarım da var.

Devrimini baltalayarak, bize ve birçok sanatçıya insafsızca baskı yaptılar. Başında Başkan Hua'nun bulunduğu Merkez Komitemiz bir darbeye Dörtlü Çeteyi ezdikten sonra bizler yeniden kurtuluşu kavuştuk."

Shanghai'daki Çing Çiang otelinin bir salonunda beş tanınmış sanatçıyla konuşuyoruz. Dörtlü Çete konusunda oldukça çok sayıda yazı okumuştuk, ama Çin'e geliştirmede bizzat Dörtlü Çete ile mücadele etmiş sanatçılarla konuşarak, bu konuda birinci elden bilgi almak istediğimizi bildirmiştik. Renmin Çi-bao'daki dostlarımızın Ca-balanyla sonunda bu buluşmayı Shanghai'da gerçekleştirmiştik.

Shanghai'daki Çing Çiang otelinin bir salonunda beş tanınmış sanatçıyla konuşuyoruz. Dörtlü Çete konusunda oldukça çok sayıda yazı okumuştuk, ama Çin'e geliştirmede bizzat Dörtlü Çete ile mücadele etmiş sanatçılarla konuşarak, bu konuda birinci elden bilgi almak istediğimizi bildirmiştik. Renmin Çi-bao'daki dostlarımızın Ca-balanyla sonunda bu buluşmayı Shanghai'da gerçekleştirmiştik.

Dört saat kadar süren ve bir yuvarlak masa toplantısını andıran görüş-melerimizi, yer darlığı nedeniyle çok az kısalarak aynen yayınıyoruz. Bu görüşmenin Dörtlü Çete meselesinin Türkiye'de daha iyi anlaşılmasına olduğu kadar, sanat alanındaki devrimci anlayış konusuna da katkıda bulunacağına inanıyoruz.

Devrimci sanat Yenay Konuşmalarıyla yönlendi

AYDINLIK - Çin'te devrimci sanat anlayışı ve buna karşı Dörtlü Çete'nin tutumu konusunda sizlerden bilgi rica edebilir miyiz?

VU ÇAN - Çin'de devrimci edebiyat ve kültürün geliştiği Başkan Mao'nun 1942 yılında Yanan'da düzenlenen toplantıyla başladı. Başkan Mao o toplantıda yaptığı konuş-mada, bize edebiyat ve sanatla uğraşanların işçi, köylü ve askerlerin içine girmesi, görüşlerini yeni-den biçimlendirmesi, iş-çi köylü ve askerler için sanat eserleri yaratması gerektiğini öğretti.

O zaman kurtarılmış bölgelerde olsun, Guomindang ya da Japonya'nın denetimindeki bölgelerde olsun, bütün sanatçılar Başkan Mao'nun Yanan'daki konuşmalarının ışığında çalışıyorlardı. O tarihte örnek, somut bir eser ortaya çıktı. "Beyaz saçlı kız" operası.

1949 yılında Guomindang'ın yıkılmasından ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra devrimci sanat ve edebiyat hızla gelişmeye başladı. "Yüz çiçek açsın, yüz fikir yarışsın" hareketi başlatıldı. Sanatçı ve edebiyatçıların işçi, köylü ve askerlerin içine gitmesini istedi. Böylece Başkan Mao'nun Yanan'daki konuşması hayatla daha sıkı bağdaştı, hayata uygulanması güçlendi. Kurtuluşun sonraki on kişir yıl içinde sanat ve edebiyat hızla gelişti. Roman, hikaye, şiir, tiyatro, opera, film ve müzik alanında büyük ilerleme sağlandı. Çok sayıda iyi eser yaratıldı. Devrimci sanatçıların yeni sanat-

ÇİNG Yİ (Sinema oyuncusu): Halen Shanghai Film Oyuncuları Topluluğu Başkan Yardımcılığını yapıyorum. Ayrıca film oyuncuların yetiştiyorum.

ÇİANG CUN (Tiyatro sanatçısı): Nisan 1978'de ÇKP Merkez Komitesi bu propaganda grubunun gelişmesini yeniden değerlendirirdi ve esas olarak doğru olduğunu belirledi. Bu karar Dörtlü Çetenin suçlamalarını temelsiz olduğunu saptadı. Tekrar çalışmalarımıza döndük. Halen oyuncu olarak çalışıyorum.

Çi ve yazarlar filizlendi, boy atı.

Türkiye'de de yayınladığımız duyduğumuz "Kızıl Kayalar" romanı da bu yılların bir ürünü. Bunun iki genç sanatçı yazdı.

1949 yılında toplanan 1. Milli Edebiyat ve Sanat Konferansı başkanlığına bir süre önce ölen Guo Mo-ro'yu seçti. Bu toplantıyı birçok derneğin kuruluşu izledi. Milli Yazarlar Derneği, Sanatçılar Derneği, Besteciler Derneği, Piyas Yazarları Derneği, Bale-Folklor Dansçıları Derneği gibi...

Bunların çoğu her eyalet ve ilde subeler açtı. Bu derneklerin hepsi partinin önderliğinde çalışıyor. Bu kuruluşlar "Yüz çiçek açsın, yüz fikir yarışsın" hareketine bağlı kadırlar, işçilere, köylülere, askerlere, çok sayıda kadroya hizmet gördüler.

Dörtlü Çete harekete geçiyor

1966 yılında Büyük Proleter Kültür Devrimi başlar başlamaz, çikan karışıklıktan yararlanıp parti ve devlet iktidarını gasp etmek isteyen Dörtlü Çete taraftarları, edebiyat ve sanat alanında saldinya geçtiler.

Büyük Proleter Kültür Devrimi başlandıktan sonra dönem Çiang Çing, Guomindang casusu Çang

ğınun Strateji ile Ele Geçirildi, 1958 yılında bir romandan oynatılmıştı. O sırada ben de onun yönetmen olarak çalıştım. O sırada Büyük İleri Hareketi vardı. Shanghai Opera Topluluğu bu oyuna dayanarak bir opera hazırladı.

Sonra ansızın Çiang Çing "Canla başla çalış-tık, bu benim eserdir" diyerek esere sahip çıktı.

Aynı bunun gibi "Kızıl Fener" operası da ilk kez Shanghai opera topluluğu tarafından yaratılmıştı.

RU MA-İşte bunun için, onları "Kültür diktatörlüğü" uyguladıklarını söylüyoruz.

CAO Cİ - Bunlar bir yandan 17 yıldır yaratılanları inkar ettiler, bir yandan da onları üstüne oturdular.

ÇİNG Yİ - Herşey onların malı oldu. 800 milyon halk onları "eserlerini" seyretimeye zorlandı. Tartışmanın bu noktasında Shanghai'da yayınlanan Kurtuluş Gazetesinin sanat bölümü sorumlusu CUANG CIA söze katılıyor ve "Çiang Çing, başkalarının yaratığı eserleri gaspetti, sonra da kendini "bayraktar" ilan etti. Ama halk kitleleri Çiang Çing'in gerçek yüzünü, onun "hrsız" olduğunu gördü" diyor.

"Edebiyat, sanat alanında kara çizgi" VU ÇAN-Dörtlü Çete, Milli Kültür ve Sanat Federasyonunu tasfiye etti, bütün dernekleri dağıttı. Bunu yaparken de "edebiyat ve sanat alanındaki kara çizgiyi yok edelim" diye ortaya çıktılar. Edebiyat ve sanatçıların hapislere atıldılar. Bizler de hapsetilirdik. Dörtlü Çete ortaya bir "edebiyat sanat alanındaki kara çizgi" diye bir şey attı. Onlar, "Bu çizgi, uzun, kapkara ve kalındır" dediler.

Bu sözlerle bütün geçmiş kataliyorlardı. Onlara göre birçok insan bu çizgiyi izlemişti. Bu dönemde yaratılan eserler halka sunulmamalıydı. Bu çizgi doğrultusunda çalışanlar ise yıkılmalydı.

Bizleri "kara çizginin izleyicileri" diye suçladılar. Çünkü biz kurtuluşun önce ve sonra Başkan Mao'nun çizgisini izlemiştik.

Örneğin, bizim film yapım stüdyosunda 40 yıldan büyük ve maası da 6. kademenin üstünde olanları "kara çizginin izleyicileri" olarak suçladılar, bunların yüzde 90'ını bir kenara attılar.

Oysa Çin'in kültür sanatı ondan önceydi. Bu çizginin izleyicileri "diye suçladılar. Çünkü biz kurtuluşun önce ve sonra Başkan Mao'nun çizgisini izlemiştik.

"Beyaz Saçlı Kız" operasını yasaklayamadılar ama içiğini keyfi ileri şekilde değiştirtiler. Mesela oyunda Beyaz Saçlı Kız'ın babası toprak ağasının baskısıyla zehir içip intihar ediyordu. Bunu yanlış olarak niteleyip, babasını toprak ağasına öldürttüler. Bu değişikliği yaptıkları sonra da Çiang Çing, bu oyunu kendisinin yazdığını ileri sürdü. Daha başka değişikliklere de niyetliydi-lir. Mesela Beyaz Saçlı kız sayısını dörde çıkar-mayı planlıyorlardı. Ama bunu başaramadan Dörtlü Çete yıkıldı, gitti.

Dörtlü Çete, "Kara çizginin izleyicisi" diye nitelendirildiği bu sanatçıların "çürümüş" olduğunu ileri sürdüler.

Dörtlü Çete, "Kara çizginin izleyicisi" diye nitelendirildiği bu sanatçıların "çürümüş" olduğunu ileri sürdüler.

ÇİANG CUN-Dörtlü Çete, 8 operayı "devrimci model opera" olarak örnek gösteriyordu. Oysa bunların hepsi geçmiş kendilerinin inkar ettikleri 17 yıllık dönemde yazılmış eserlerdi. Çiang Çing, bunlarda ufak değişiklikler yapıp bunlara sahip çıktı. CAO Cİ - Kaplan Da-

YARIN:Dörtlü Çete'nin üslubu